

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD. ANUL 54. NO. 52.
1939. március 7. kedd

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GEZA

Proprietar: Societatea Anonimă p. editura ziarului Aradi Közlöny, Inreg. In Reg. Publ. Periódice sub No. 10/1—1938. Trib. Arad.

Meghalt Miron Cristea patriárka-miniszterelnök

Cannesből jelenti a Havas hírszolgálati iroda: Miron Cristea patriárka, román miniszterelnök, akinek szervezetét legutóbb tüdőgyulladás támadta meg, hétfő este fél tíz órakor elhunyt. A patriárka-miniszterelnök állapotában néhány napja javulás állott be, utóbb azonban súlyosodott a betegség és hétfő este bekövetkezett a tragédia.

A halálesetről éjtél után négy órakor a következő telefonjelentést küldte Bucurestiből az Aradi Közlöny munkatársa: A miniszterelnökség hivatalos jelentést adott ki a kormányelnök-egyházi haláljáról a következő szöveggel:

Öszentsége dr. Miron Cristea patriárka-miniszterelnök 1939 március 6-ikán, romániai időszámítás szerinti 23 óra 25 perckor a franciaországi Cannesben elhunyt.

A halálhír vétele után dr. Armand Calinescu, aki a kormányelnök távollétében a miniszterelnökséget vezette, megtette az intézkedéseket. Magureanu államtitkár még hétfő este Cannesbe utazott, hogy intézkedjék az elhunyt patriárka-miniszterelnök földi maradványainak hazaszállításáról. Kedden az összes hivatalokban felfüggesztették a munkát, a középületekre az egész országban gyászlobogót tűznek ki, a miniszterelnökség rendelkezése szerint pedig a temetés napján szintén hivatalos munkaszünet lesz. A hivatalos fogadásokat felfüggesztették és a további intézkedésekről még kedden rendelkeznek. A temetés napját még nem állapították meg.

Armand Calinescu az új miniszterelnök

A kormány fejének elhunytával adódott új helyzet rendezésére még hétfő éjjel királyi rendeletet köcsajítottak ki, amelynek szó szerinti szövege a következő:

„Mi, II. Carol király Öszentsége Miron Cristea patriárka, az ország miniszterelnöke halálával kapcsolatosan, az alkotmány 46. szakasza értelmében elrendeltük és elrendeljük:

Armand Calinescu miniszterelnök-helyettesünket, belügyminiszter és ideiglenes nemzetvédelmi minisztert miniszterelnökké nevezzük ki.”

A királyi rendeletet, melynek keltezése március 6-áról szól. Öfelsége II. Carol király írta alá.

Titeanu sajtóminiszter a sajtó új feladatairól

Temesvárról jelentik: Tegnap délelőtt nagy ünnepséggel fogadta Temesvár város lakossága az odaérkező Corneteanu Nicolae földmivélségi minisztert, Eugen Titeanu sajtó- és propaganda-minisztert és Baran Coriolan dr. belügyi államtitkárt. A jászivárosi pályaudvaron a reggeli órákban hatalmas és előkelő közönség gyűlt össze az előkelő és magas vendégek fogadtatására. Ott volt: Marta Alexandru dr. királyi helytartó vezetésével a város minden hatóságának és testületének vezetője. A bucaresti-i gyorsvonattal érkezett minisztereket Marta királyi helytartó üdvözölte meleg szavakkal. Örömet fejezte ki a miniszterek látogatása felett, majd közölte, hogy a helytartóság lakossága hűséggel és zárt sorokban áll a Front mellett, hogy az ország érdekében kivégezzék részét az alkotó munkából. Conciatu Ion, a temesi újságírói céh elnöke az újságírók nevében Titeanu Eugen minisztert köszöntötte. Az üdvözlésekre Corneteanu földmivélségi miniszter válaszolt. Kijelentette, azért jöttek főleg, hogy a mezőgazdaság képviselőivel megbeszél-

léseket folytassanak. Szívesen meghallgatunk mindenkit és minden óhajunk igyekszünk eleget tenni — mondotta — és bizom benne, hogy meg lesz a lehetőség, hogy megértsük egymást.

Még Tierán Emil főpolgármester a város nevében üdvözölte a magas vendégeket, akik ezután Marta dr. királyi helytartó és a hatóságok vezetőinek kíséretében először a templomba, majd onnan a helytartóságra mentek, ahol előbb bizalmas tanácskozássra ültek össze. Tíz órakor itt megkezdődött a mezőgazdasági képviselők értekezlete, amelyen Corneteanu miniszter nagy beszédet mondott.

Ismertette azokat a hiányokat, amelyek a mezőgazdaság terén még mindig mutatkoznak, rámutatott a megoldási módokra és közben rámutatott az agrárreform hibáira is.

Az értekezlet után Eugen Titeanu sajtóminiszter és Baran Coriolan belügyi alminiszter az Újságíró Clubba látogattak el.

Az Újságíró-Céh kívánságai Titeanu sajtóminiszter előtt

A két minisztert az újságíróklubban Conciatu Ion és Sárkány Gábor, a kisebbségi újságíró-egyesület országos elnöke üdvözölték. Az Újságíró Céh aradi alcsoportja nevében Ion B. Martin, a „Stirca” főszerkesztője, a Céh-csoport elnöke és Bitó Miklós, az „Arader Zeitung” főszerkesztője jelent meg Major Béla főszerkesztő kíséretében a tisztelgésen. A nagy számban jelen volt újságírók a két minisztert lelkes fogadtatásban részesítették.

— A temesvári román újságírószervezet a leg régibb az országban.

— Itt a nyugati határnál az újságírásnak más

a szerepe, mint az ország többi részében, ezért más elbírálás alá is esik. Az újságírók itt valóban megalkották a frontot, amelyet Ön, Titeanu miniszter ur egy év óta vassá kovácsolt össze. Öfelsége a király meg lehet elégedve, hogy annak a nagy orchesternek, amelyet a sajtó jelent. Ön a vezetője és irányítója. Ez az orchester, helyesebben ez a front mindenkor áldozatra kész.

— A miniszter urnak át fogjuk nyújtani emlékiratunkat, amely kívánságainkat sorolja fel. Röviden csak arra kívánok utalni, hogy első és legfontosabb kívánalmunk az újságírók hivatásának törvényben való biztosítása és lefektetése.

Serbescu Pompiliu, a céh vezértitkára felolvasta Titeanu miniszterhez intézett emlékiratot, amelyben elsősorban a céh az újságírói cím és jelleg törvényben való lefektetését kéri.

Az emlékirat kívánja még, hogy az Újságíró Céh-het hívják meg minden helyi és nemzetközi ünnepségre, hogy a céh és a propaganda- és sajtóminisztérium között szorosabb kapcsolat létesüljön, hogy mindazokban a bizottságokban, ahol újságírókat érdeklő ügyeket tárgyalnak, vegyék be a céh képviselőit, nyújtsanak tényleges támogatást a céhnek és segítsék hozzá, otthonának felépítéséhez.

Sárkány Gábor, a romániai kisebbségi újságíró-szervezet elnöke intézett ezután beszédet Titeanu miniszterhez:

— Miniszter ur! Mint a romániai kisebbségi újságírók elnöke arra kérem, engedje meg, hogy éljek az ünnepélyes alkalommal és a magam, mint összes kollégáim nevében a mély és őszinte hála érzését tolmácsolom. A kisebbségi újságírók Excellenciádban kari érdekeik méltó és határozott képviselőjét látják, azon érdekeiket, amelyeket csak az ország céljainak nagy keretébe lehet beilleszteni.

Szervezetünk önmagát tisztelte meg akkor, amikor Önt első tiszteletbeli tagjának megválasztotta.

Kérem Excellenciádat, engedje meg, hogy a ragaszkodás és hála jeléül átadjam ezt a díszlevelet, amely az Ön részére legyen hű tükrök a mi lelkiismeretünknek és lelkünknek, nekünk pedig az Ön igazságos és magas gondosságának állandó reményét jelentse. Miniszter ur soká éljen!

„Ismerem a sajtó munkáját”

Titeanu miniszter köszönettel vette át az oklevelet, majd a következő beszédet tartotta:

— Kétszeres örömmel jöttem a Bánságba. Először azért, mert Baran Coriolan miniszter társam ide meghívott. Kiváló politikai kvalitása mellett Baran dr.-nak nagy emberi erényei is vannak, amelyek őt mindenki előtt különösen rokonszenvéssé teszik. A Bánságról beszélve, le akarom szögezni, hogy Baran dr. kinevezésében első jelét kell látnunk annak a fokozott érdeklődésnek és gondosságnak, amellyel a kormány a Bánság iránt viseltetik. Másodszor azért jöttem szívesen a Bánságba, mert tudom, hogy kollégák között leszek. Engedjék meg, hogy kijelentsem,

én mindig maguk mellett vagyok, a kormányon belül is.

Az alkalmazkodás az új viszonyokhoz a sajtóra is kiterjed, amely nem vonhatta ki magát az ez a folyamat mint más tereken is, megsemmisíti a beteg szervezeteket és meghagyja az életrevalókat. Ebből a szempontból az újságírói törvényhozás igen fontos.

Természetesen az újságírókat csak oda lehet állítani, ahol tényleg helyük van. Az újságírótestületnek alapot képezi az újságírói minősítés.

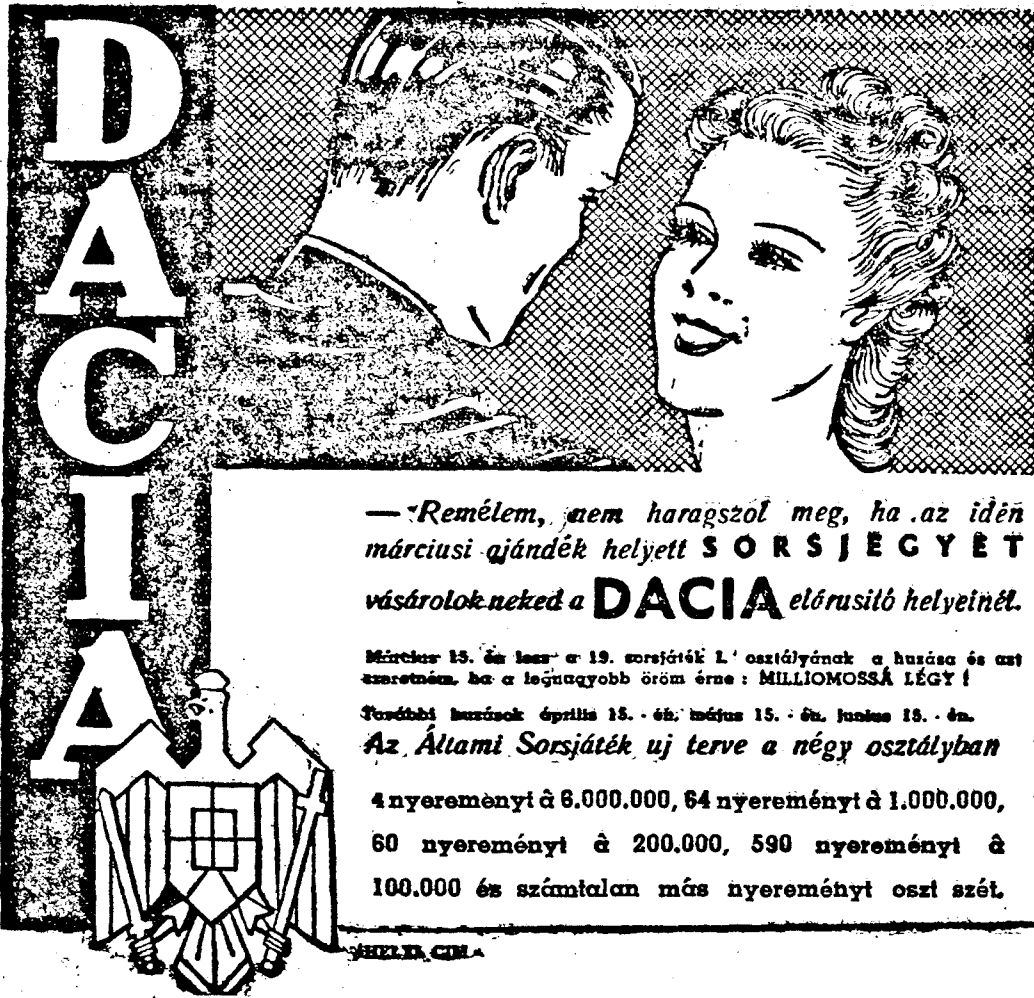
A feltétel az, hogy minimális erkölcsi és szellemi biztosítékot nyújtson és a műveltség bizonyos fokával rendelkezzen. Ha ezt elérik, a megtépzott újságírói presztizs uiból ragyogni fog.

Az újságírói testület lesz a második bírói kar, mert hiszen, aki ír, az másokat bírál és mások felett ítélkezik, tehát éppen azon erkölcsi magaslapon kell állnia, mint a bírónak.

Titeanu miniszter a kisebbségi sajtóról

— A kisebbségi sajtó az első volt, amely a Nemzeti Ujjászületés Frontjának mozgalmában az előrs szerepét játszotta. Tette ezt minden lényeg nélkül és elsőnek illeszkedett be az új élet ritmusába. Meg vagyok elégedve azzal a szellemmel, amelyet itt találtam. Itt látom legelső példáját a többségi és kisebbségi újságírók közötti egyetértésnek. Nem azért, hogy a kisebbségek közül román etnikai elemet formáljunk, mert erre sohasem gondoltunk, hanem azért, hogy a kisebbség

Székelly divatáruházában igen olcsón vásárolhat a színházzal szemben.

**D
A
C
I
A**

— Remélem, nem haragszol meg, ha az idén márciusi ajándék helyett **SORSJEGYÉT** vásárolok neked a **DACIA** előrusító helyeinél.

Március 15. és 19. között a 19. osztályának a huszoda és azt szeretném, ha a legnagyobb öröm érne: **MILLIOMOSSÁ LÉGY!**

Fordulási határok: április 15. - május 15. - június 15. - július 15.

Az Állami Sorsjáték új terve a négy osztályban

4 nyereményt @ 6.000.000, 64 nyereményt @ 1.000.000,
60 nyereményt @ 200.000, 590 nyereményt @ 100.000 és számtalan más nyereményt oszt szét.

Aradi Általános Takarékpénztár Rt.

ségi újságíróknak világos érzését adjuk meg annak, hogy az évilázaltabb és nyugatibb viszonyok között élnek, mint sok más országban és hogy lehetőséget nyújtunk nekik, hogy jól érezzék magukat és főleg azt érezzék, hogy itthon vannak. Remélem, ezt mindenki megértette.

A megjelentek ezután hódoló táviratot intéztek Ófelsége II. Carol királyhoz, amelyben tisztelettel üdvözlözték és hódolatukat tolmácsolták. Majd Titeanu és Baran miniszterek az újságíróktól szívesen elbucuztak és a jelen voltak lelkes eljövése közben visszatértek a királyi helytartóságra, majd déli banketten vettek részt, amelyen Marta Alexandru dr. királyi helytartó és több meghívott előkelőség jelent meg.

A miniszterek a helytartóságon

Tíz órakor lépett be a helytartósági palota dísztermébe Corneteanu Nicolae, Titeanu Eugen és Baran Coriolan dr. miniszter Marta Alexandru dr. királyi helytartóval és a NUF többi ideérkezett, valamint az itteni vezérkarának tagjaival. A zsűfölt terem közönsége hosszantartó lelkes tapsal és éljenzessel köszöntötte a vezérkart, majd Marta Alexandru dr. királyi helytartó nyitotta meg néhány szóval az értekezletet, üdvözlölvén a megjelenteket, aztán Corneteanu földmivélségi miniszter, a NUF mezőgazdasági és munkügyi osztályának vezértitkára kezdett beszélni.

Corneteanu miniszter:

Erős és gazdag gazdatársadalmat

A miniszter elsősorban örömet fejezte ki afölött, hogy a céhek szervezetének gyűlésén jelen lehet, aztán rátért arra, hogy a Bánságban már évekkel ezelőtt megkezdtek a mezőgazdasági érdekeltségek szervezkedésüket, voltak is igen szép szervezeteik, de munkásságukat megbénította a politika és a politikázás. Most végre a Nemzeti Újjászülletési Front keretében megvalósult az igazi hivatásbeli szervezet, melyben végre kifejtethető az annyira szükséges tevékenység. Ez a szervezet lényegesen különbözik a politikai szervezetektől, mert döntő jelszava éppen ellenkezője amannak. Ennek a szervezetnek jelszava ugyanis: minél kevesebb beszéd és minél több tett!

A Bánság gazdasági óhajait és fejlődésének feltételeit boncolva a miniszter, rámutatott arra, hogy egyike volt a legnagyobb hibáknak és mulasztásoknak az, ami az agrárreform után történt. Az agrárreform természetesen szükséges és hasznos, sőt életbevágó intézkedés volt, de arra nem gondolt senki, hogy elkerüljék a kisbirtokok további felaprózását, mondhatni elporlasztását,

Főként a régi királyság területén történtek ezen a téren nagy mulasztások, mert nemcsak, hogy a gazdasági érdekeket nem szolgálják ezek a törpe birtokosok, földdarabkák, de egyenesen nemzetgazdaság-ellenesek. A városi lakosság feleslege csak az iparban tud ma elhelyezkedni, de az ipar csak ott fejlődhet, ahol a mezőgazdaság is fejlett és vásárlóképes. Ezért tulságosan is külterjes mezőgazdaságunkat, belterjesebb gazdálkodásnak kell felváltania, hogy ezáltal a mezőgazdaság is vásárlóképesebb legyen. Viszont ebben a pillanatban még az ipar is drágán termel, ami akadály a mezőgazdaság teljes kifejlődésének. Ilyenformán tehát a megoldást a gyökérnél kell keresnünk, a mezőgazdaság forrásánál kell keresni azokat a módokat, eszközöket és lehetőségeket, amelyeket alkalmaznunk kell. Itt a miniszter megemlítette azt, hogy a Bánságban aránylag még legkedvezőbb a helyzet, mert itt nincsenek annyira elaprózva a birtokok, legalább is vannak nagyobb parasztgazdaságok is. Ez is egyik oka annak, hogy a Bánság élén haladhatott a mezőgazdasági termelésnek. A cél tehát országosan az: erős, nagy ellenálló képességű, gazdag gazdatársadalmat teremteni.

Ennek útját pedig a földmivélségi miniszter két alapev megvalósításában mutatta meg. Egyrészt a föld megművelésének módszerét, a mezőgazdasági kultúrát kell magas színvonalra emelni, másrészt pedig társadalmi szempontból kell bizonyos összműködést teremteni. Nálunk, ahol a lakosság oly sűrű a falvakban, hogy egy négyzetkilométer termőföldre nyolcvan lakos esik, még mindig külterjes gazdálkodást íznek, jórészt kenyérmagvakat termelnek. A külföldi klasszikus mezőgazdasági államaiban, ahol negyven mezőgazdasági elhivatású egység esik egy négyzetkilométerre, belterjes gazdálkodást íznek és tekstitőnövények termesztésével foglalkoznak, hatalmas konyhakertészetek vannak és rendkívül fejlett állattenyésztésükből merítik gazdságukat. Negyven év óta akarják megtanítani a gazdákat arra, hogy az állattenyésztéshez nem kizáróan hatalmas mezők és legelők kelljenek, hanem a sokkal kiadósabban folytatható az istállóban okoskerü állattenyésztés, keretei között. Különösen fontos ennek a kérdésnek és termelési vonalnak felkarolása a Bánságban. Ezeknek lehetőségét kell tanulmányozni és megvalósítani az Újjászülletési Frontba tömörült mezőgazdasági és munkásszervezeteknek.

— Ófelsége II. Carol király mutatta meg az utat, amelyen elindulva a gazdagodás, a bőség, a termékeny munka után haladunk, meztremt-

vén annak előfeltételeit: a rendet, nyugalmat és békét...

A miniszter szavait zúgó taps követte és az egész terem perecekig felállva éljenzte Ófelségét, majd a miniszter a következőképpen folytatta:

— Mert a béke, a rend, a nyugalom áldása nélkül: másodikk Spányországga lettünk volna, ami pedig legkevésbé a mezőgazdának hasznos, és elsősorban a mezőgazdaságot tette volna tönkre. De megalapozván a mi hatalmas és erős szervezetünket, most már biztosan nézünk a jövő elébe és ezuttal szívem egész melegevel üdvözlöm a munkásszótályt, mely megértve az idők parancsoló szavát, felismerte az egyesülés érejét és csatlakozott az építő mozgalomhoz.

A miniszter megnyitó beszéde után felfüggesztette az ülést és rendelkezett, hogy a mezőgazdasági és munkásszervezetek nyújtsák be jelölő ivüket a helytartóság, valamint külön a megyék titkárságára. A jelölő ivék átadása után, Corneteanu földmivélségi miniszter kérte a megjelent szakmai képviselőket, hogy adják elő panaszait és észrevételeiket, kéréseiket. A felszólalásokat nagy figyelemmel hallgatta a miniszter és azokról jegyzeteket készített, majd a felszólalások után azokra külön-külön válaszolt.

Aradi felszólalások

A felszólalások soraiban Aradváros és a megye lakosai közül dr. Vicaş Iuliu főorvos felszólalása keltett komoly figyelmet.

Vicaş Iuliu dr. éles szavakkal ostromozta azoknak a lelketleneknek működését, akik az asszonyoknak segítséget nyújtanak arra, hogy az új ivadék ne születhessen meg. A Bánság átkának nevezte a gyermektelenséget és az egy gyermekrendszert.

Corneteanu miniszter figyelemmel hallgatta a felszólalást, majd kijelentette, hogy ezek nem kizárólag bánsági bajok. Olyan gazdasági viszonyokat kell teremteni, melyek megszüntetik ezeket a bajokat.

A további felszólalások során Birtolon Aurel nyug. őrnagy, az ismert állatexport-szakember tartott ugyancsak nagy érdeklődéssel hallgatott felszólalást. Birtolon mindazokra a körülményekre rámutatott a felszólalásában, amelyek a Bánságnak és Aradmegyének oly nagy szerepet biztosítanak az ország állatkiviteli szempontjából és több olyan szempontot ajánlott a kormány miniszterének figyelmébe, amelyek gyakorlatilag alkalmazva csak még jobban fellendíthetnek az ország gazdasági életének azt az igen fontos tényezőjét.

Corneteanu miniszter végül a magvas és értékes felszólalások feletti öröm kifejezésével zárta be az értekezletet, melynek tagjai azután a vezetőkkel az élen ünnepi ebédre gyűltek egybe a Palace-kávéház különtermében. Az ebéd a késő délutáni órákig elhúzódott, utána a miniszterek kíséretükkel gépkocsin Csákovára és Páreára mentek, ahol a mezőgazdasági intézményeket tekintették meg.

Megbeszélések hétfőn

a királyi kormányzóságon

Titeanu Eugen sajtó- és propagandaügyi miniszter, valamint Baran Coriolan dr. belügyi alminiszter Bánlakról visszatérve, hétfőn délelőtt Temesvárott tartózkodtak. A miniszterek a királyi helytartóságon Marta Alexandru dr. királyi helytartóval folytattak megbeszéléseket, majd utána Bucureştibe tértek vissza.

Erélyes intézkedések

az italmérési engedélyek illetékeinek behajtására

Bucurestiből jelentik: A szeszjövédék kereskedelmi igazgatósága átirattal fordult a pénzügyigazgatóságokhoz közölve, hogy az italmérési engedélyek illetékeiből történő bevételezések nem kielégítők és nem felelnek meg az előírzatnak. Ebből a tényből azt a következtetést vonja le a szeszjövédék kereskedelmi igazgatósága, hogy az illetékes közegek nem jártak el kellő eréllyel. Mivel 1939. április elsőjéig az összes ilyen természetű hátralékokat feltétlenül behajtani kívánják, széleskörű intézkedések történtek ennek érdekében azzal, hogy ellenkező esetben a behajtással megbízott szervezetet vonják felelősségre. Ugyanezeket a rendszabályokat alkalmazzák a hátralékos kihágási bírságok behajtása érdekében is.

Uj fordulat a spanyol kérdésben:

Cassado puccsal megbuktatta a madridi Negrin-kormányt

Az új diktátor rádió-üzenetet küldött Franconak —
Leleplezések Negrin törvénytelen mesterkedéseiről

Madrid. (Rador.) Negrin kormányát vasárnap éjjel megbuktatták és Cassado ezredes arra kérte a belügyminisztert, hogy ne térjen vissza Madridba. Ezután telefonhoz kérte Miaja tábornokot és a következőket mondotta neki:

— *Jöjjön Madridba és vegye át a főparancsnokságot!*

Miaja tábornok eleinte úgy tett, mintha nem értené, hogy miről van szó, később azonban meglepetésének adott kifejezést.

Az új nemzetvédelmi tanács elnöke, Cassado ezredes a központi hadsereg parancsnoka, rádióbeszédében bejelentette, hogy *legutóbb nem fogadta el a tábornoki rangot, mert a Negrin-kormányt nem tartotta törvényesnek. A nemzetvédelmi tanácsot Miaja tábornok is támogatja.* Julien Basteiro, a kortezek volt elnöke, aki legutóbb a nemzetvédelmi tanácsban a hadügyi tárcát vállalta, rádióbeszédében a következőket mondotta:

— A köztársasági elnök távollétében, illetve lemondása következtében, a köztársaságot lefejezték. Az alkotmány szempontjából a parlament elnöke nem helyettesítheti a köztársasági elnököt, hanem 8 napon belül össze kellett volna hívnia az elnökválasztó kongresszust. Ez a jelenlegi körülmények között lehetetlen és Negrin kormányát sem a parlamentben, sem pedig a köztársasági elnök nem támogatja, tehát hiábavaló fáradozás hatalmukat fenntartani. Semmiféle törvényes alapja nem lévén a Negrin-kormánynak, nem kívánhatta, hogy a köztársaság elismerje és engedelmességedjék neki. A köztársasági hadsereg az egyetlen hatalom, amelyre a rendkívül nehéz és kizárólag katonai természetű probléma megoldása hárul. Mellettiünk állnak a köztársasági baloldaliak és a szocialisták és mindazok, akik a szabadságért küzdenek.

A nemzetvédelmi tanács tagjait úgy tekintik, mint az antifascista áramlatok legjelentősebb tényezőjét. Ez az áramlat már akkor megnyilvánult, amikor a központi zónában hadiállapotot proklamáltak és nagy erővel lángholt fel, amikor nyilvánvalóvá vált Azana lemondása. *Katalonia elvesztése után Cassado és Basteiro körül csoportosultak mindazok, akik a Negrin-kormány ellenzékéhez tartoztak.* A hadiállapot kihirdetése következtében minden hatalom a hadsereg vezetőinek kezébe jutott. Cassado ezredes a mozgalommal járó minden felelősséget magára vállalta és elhatározta, hogy a napról-napra súlyosabbá váló helyzetet megoldja. A nemzetvédelmi tanács megalakulását sürgette az a körülmény is, hogy Negrin fontos katonai állásokba kommunistákat nevezett ki.

A Reuter ügynökség jelentése szerint Cassado ezredes hétfőn délelőtt rádióüzenetet küldött a Franco tábornok vezetése alatt álló területen élő spanyolokhoz. *Üzenetében közölte, hogy a köztársasági testvérek a békét kívánják, amelynek feltétele a szabadság és függetlenség biztosítása.*

Ugyancsak hétfőn délelőtt Cassado ezredes rádió útján hívta fel Miaja tábornokot, hogy vegye át a nemzetvédelmi tanács elnökségét. A Reuter ügynökség hozzáteszi, hogy Miaja valószínűleg el is fogadta az ajánlatot, mert később újabb üzenet hangzott el Cassado részéről és ebben a hadsereg tisztikarát és legénységét értesítette, hogy Miaja elfogadta a nemzetvédelmi tanács elnökségét. Cassado a cartageniai megmozdulásról azt mondotta, hogy ez nem a Franco tábornok előnverés szolgáló forradalom, hanem a haditengerészet lázadása volt Negrin ellen, aki a hadsereg és flotta parancsnoki állásába népszerűtlen egynek nevezett ki.

Madrid. A Havas iroda közlése szerint a nemzeti védelmi tanácsot valamennyi párt tá-

mogatja és céljuk a harc folytatása. Elhatározták, hogy ellenállnak az újabb ellenséges támadásoknak és szembehejyeznek mindenféle rendzavarással.

Ugyancsak a Havas iroda közli: Cipriano ezredes, a negyedik hadtest parancsnoka, a nemzeti munkaszövetség tanácsosa az elmúlt éjszaka folyamán a madridi rádió keresztiül beszédet intézett a köztársasági Spanyolország lakosságához: Az ezredes többek között a következőket mondotta: Az árulás következtében hazánk egy részét elvesztettük.

Juan Negrin miniszterelnök biünös magatartást tanúsított és nem volt más célja, minthogy összegyűjtse a nemzet vagyonát és azzal külföldre meneküljön.

Népét hűtlenül elhagyta és kiszolgáltatta az ellenségnek. Ma a központi hadsereg egyik vezére beszél a néphez és ez hűség fia nemzetének. Kömüves voltam, de ma katonává és kijelentem, hogy

a köztársasági Spanyolországnak olyan kormánya van, amelynek egyetlen vágya: a béke.

De igazságos béke, amelynek a jog és testvériség az alapja. Amennyiben a szerencsétlen körülmények úgy hoznák magukkal, hogy hangunk nem találja meghallgatásra, továbbra is helyünkön maradunk és életünk feláldozásával is megvédjük Spanyolország függetlenségét.

Madrid. Miaja tábornok hétfőn Madridba érkezett. Mielőtt a nemzeti tanács tagjaival tanácskozott volna kijelentette, hogy

a köztársasági Spanyolország egész területén a legnagyobb rend és nyugalom uralodik.

A tábornok közölte, hogy a védelmi tanács megalapítása a köztársasági Spanyolország lakossága körében általános meglepetést váltott ki. Miaja tábornok nyilatkozata után tanácskozássra ült össze a nemzeti tanács valamint a nagyvezérkar tagjaival.

Köhögés? Nátha? Grippe?

Igyék néhány pohár

Málnási Mária-gyógyvizet

tejjel,
vagy teával
me'egítve

Azonnali gyógyhatása páratlan.

Főlerakat: JONASIU S. A.

Arad. Str. Eminescu 16. TELEFON: 16-86.

Lezuhant az Alpések fölött
egy Spanyolországból hazafelé szálló
német katonai repülőgép

Nizzából jelentik: Egy alpesi vadásztiszt szombat reggel 1800 méter magasságban német repülőgép roncsait találta meg. A gép 10 főnyi személyzete meghalt.

A francia Alpésekben történt borzalmas repülőszerecsétlenségről újabban a következő részleteket jelentik: A megdöbbentő szerecsétlenséget egy katonai ski őrző fedezte fel, amely ezernyelcszáz méter magasságban egy repülőgéproncsra talált. A katonai őrző parancsnoka jelentést tett a leletről és miután azonnal nyilvánvaló volt, hogy német repülőgépről van szó, a nantesi német konzult is értesítették. A helyszínen a nyolcadik francia repülőbrigád vezérkari főnöke, valamint a nantesi német konzul jelent meg, az igazságügyi és rendőrségi közegeken kívül. A hatóság szemle megállapította, hogy

a repülőgépnek 10 utasa volt és valamennyien meghaltak.

MI HIGIENIKUS?

1) Gyermekeit gyakori kézmosáshoz szoktatni. Számos betegség forrása a „piszkos kéz”. Minden étkezés előtt, iskolából jövet, toalet elhagyása után mossa meg gyermeke kezét!

2) Gyermekeit a helyes fogapoláshoz szoktatni. Reggel, étkezések után tisztítsa meg a gyermek fogait. Ha a gyermeknek lát a foga, vigye idejében fogorvoshoz.

SZOKTASSA GYERMEKÉT
RENDES SZÉKLETHEZ

A rendszeres széklelet kihat a gyermek fejlődésére. Szoktassa gyermekét, hogy ellenőrizze székleletét. Ha ma nem volt széklete, ne várjon holnapig, míg fejfájás, émelygés, hányinger jelentkezik, hanem adjon neki Artin dragéet. Az Artin enyhén, de biztosan hat, anélkül, hogy görcsöket, vagy egyéb kellemetlen mellékhatást okozna.

Artin

a gyermek hashajtója

A Dr. WANDER üzemek készítménye.

Páris. A Havas iroda jelenti, hogy a köztársasági hajóhad elhagyta Kartagena kikötőjét és keleti irányba távozott. Algiri jelentés szerint a spanyol köztársasági tengeri flotta hétfő reggel 7 órakor az algiri kikötő előtt vonult el. Délután 3 órakor Boneból jelentették szikratávirón, hogy a hadihajók a part mentén vonulnak ismeretlen cél felé. (R.)

Bilbao. Valenciái jelentések szerint Negrin táviratot intézett Martinez Barriohoz, a parlament elnökéhez és közölte vele, hogy az államcsiny miatt lemond. Bilbaoban úgy tudják, hogy esetleg

sor kerülhet Negrin letartóztatására is.

Az bizonyos, hogy megtagadták tőle a Spanyolországból való kiutazási engedélyt. Gibraltarba érkező hírek szerint Negrin volt miniszterelnök az éjszaka elmenekült Madridból. Oranból azt jelentik, hogy négy köztársasági harci repülőgép Cartagenából Oranba érkezett. A francia hatóságok mind a négy repülőgépet katonai felügyelet alá helyezték.

Az eddig rendelkezésre álló adatokból valószínűnek látszik, hogy

a repülőgép utasai német tiszték és altisztek voltak, akik a spanyol harctérről Németország felé igyekeztek.

URANIA premiermozgó TEL: 12-82

Folytatódik a nagy siker!

A nagy keringő

Luise Rayner, Fernand Gravey, M. Korjus

(a tüneményes haugu jugoszláv énekesnő).

3-kor ifjúsági előadás. 5, 7, 15, 9 30

Sikersorozatunk következő vezérlője:

DEANNA DURBIN,

„Három kis ördög“

FALÓ? Ez gyerekek
való ajándék?
Nekem ÁLLAMI SORS-
JÁTEK SORSJEGYET
kell vásárolnia, mégpedig

MERCUR
ELÁRUSÍTÓ HELYEINÉL

A nyereségből majd valódi lovat veszek!

Menjen MEG MA sorsjegyet vásárolni, mert MÁRCIUS
15. - én lesz a 19. sorsjáték I. osztályának a húzása

HELYI CIM:

Goldschmidt Bank Rt.

Javaslat hangzott el az ünnepi zárórák szabályozásának intézményes rendezésére

az aradi Kereskedelmi Testület közgyűlésén — Pacuraru Brutus
kamarai főtitkár fevilágosításai — Szöllősi Zsigmond dr.
főtitkár jelentése

Vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel tartották meg nagy érdeklődéssel az aradi Kereskedelmi Testület rendezései között is sikerült legalább viszonylagos nyugalmat biztosítani az aradi kereskedelem működésének. Tevékenységünk és anyagi helyzetünk kimutatására hivatván fel, — folytatta beszámolóját Szöllősi Zsigmond dr. — áttekintettük hivatalosan egyesületünk hosszú múltját, benne az egyesületünkbe olvadt egykori Aradi Kereskedő Ifjak Egyesülete, majd az aradi kereskedők köre évtizedeit, 1918-tól kezdve hivatalosan elismert és engedélyezett szakadatlan, egységes egyesületi élet története ez, amely kezdetben még messzebb nyulik vissza, egészen az 1780-as évekig. A mi történetünk egyben története a városi, gazdasági és társadalmi, politikai központja fejlődött Aradvárosának. Ami jelentőséget a város nyert, amiben városiasabb, intellektuálisabb és tisztább veretű lett sok más városnál, annak nagyrészt adta a kereskedelme.

Szóllősi Zsigmond dr. főtitkár az elmúlt év munkájára visszatekintve közölte, hogy a testület mindig a helyén állt és nagyon nehéz helyzetek között is sikerült legalább viszonylagos nyugalmat biztosítani az aradi kereskedelem működésének. Tevékenységünk és anyagi helyzetünk kimutatására hivatván fel, — folytatta beszámolóját Szöllősi Zsigmond dr. — áttekintettük hivatalosan egyesületünk hosszú múltját, benne az egyesületünkbe olvadt egykori Aradi Kereskedő Ifjak Egyesülete, majd az aradi kereskedők köre évtizedeit, 1918-tól kezdve hivatalosan elismert és engedélyezett szakadatlan, egységes egyesületi élet története ez, amely kezdetben még messzebb nyulik vissza, egészen az 1780-as évekig. A mi történetünk egyben története a városi, gazdasági és társadalmi, politikai központja fejlődött Aradvárosának. Ami jelentőséget a város nyert, amiben városiasabb, intellektuálisabb és tisztább veretű lett sok más városnál, annak nagyrészt adta a kereskedelme.

Részletesen ismertette a főtitkár az elmúlt év eredményes munkásságát és közölte, hogy ahhoz, hogy pénzügyi helyzetünk az egyre növekvő terhek mellett állandó biztonságot nyerjen és tökegyesületünk ne kelljen segítségül igénybe vennünk, feltétlenül szükség volna a kívülmaradó és elmaradó cégek tagságára. Csodálatos módon: amint valami közérdekű nehézség merül fel, vagy akár milyen baj fenyegeti ezeket a cégeket, rögtön tudják, hogy a Testület az a fórum, ahol panaszkodni és segítséget remélni lehet. Terhet viselni azonban a testület fenntartóival együtt nem akarnak. Ezért merült fel a választmány előtt az a javaslat, hogy tételesen látható különbség azok között az üzletek között, amelyek mint tagok joggal számíthatnak a Testület működése által biztosított védelemre, valamint azok között, amelyek nem tagok — alkalmasint tehát a testület minden tagjának az üzlet ajtaján tagságot igazoló táblát.

Ismertette ezután az előadó, hogy az eddig közzétett elgondolások szerint a céheken kívül a jövőben is fenmaradnak azok a kereskedői szervezetek, amelyek kifogástalanul gyakorolták eddig is a jogi személyiségükkel vállalt feladatokat. Közölte Szöllősi Zsigmond dr., hogy az új cégbejegyzésről szóló törvény következtében nemcsak új cégek alakítása vált igen körülményessé és függővé attól a bizottsági véleményezéstől, amely tárgyi és személyi szempontok szerint dönti el, szükséges-e a tervezett cég az illető helyen és kívánatos-e az engedélyt kérő személy az engedély kiadására, — hanem a létező cégek üzletkereteinek a kiszélesítése, avagy üzletágainak más ágakra kiterjesztése is csak engedélyezés esetén lehetséges, nemkülönben a cégek kiszélesítése társ belépése által, vagy a cégek átruházása akár közelálló családtagokra is. Ismertette a főtitkár, hogy az újonnan átalakított munkásbiztosítási törvény felemelte a biztosításra kötelezett körét 8000 lei havi fizetésig. Az üzletben fizetés nélkül közreműködő családtagok közül egyedül a feleséget mentesítette bejelentés és fizetés kötelezettség alól, a díjakat felemelte a törvény és a mulasztások súlyos büntetéseket vonhatnak maguk után.

A jelentés kiemelte, hogy a Testület egyéb időszakos kérdésekben is állandóan fenttartotta a kamarával a legszorosabb együttműködést és mint minden évben, ezúttal is a legmelegebb elismerés és köszönet szavával emlékezik meg arról a jóakaratról, amelyet a kamara és annak összes hivatalai, legelsősorban pedig Pacuraru Brutus főtitkár tanúsított a testület iránt.

A közgyűlés a főtitkári jelentés után elfogadta a zárszámadást és a költségelirányzatot. Ismertették ezután a Szabó Albert cég indítványát, amelynek az a célja, hogy határozzák el, hogy az olyan ünnepnapokon, amelyek nem kötelező a munkaszünet és amelyeket csak hivatalos szüneti napokként jeleznek, milyen magatartást tanúsítsanak a kereskedők? Indítványozza az előterjesztés, hogy előre határozzák el a kereskedők, hogy melyek azok a hivatalos szüneti napok, amelyek a cégek délután bezárnak, mert nagyon sokszor megtörténik, hogy az ilyen ünnepnapokon az utolsó percekben határozzák el a délutáni órákra a zárást, ami által főleg a nagykereskedők kárt szenvednek. A kérdés tanulmányozására bizottságot küldtek ki.

Ezután Pacuraru Brutus, a kereskedelmi és iparkamara főtitkára tartott igen érdekes előadást, amelyben mindenek előtt üdvözölte a Testület tagjait és megköszönte Domán Sándor elnöknek, hogy meghívta őt az előadás megtartására, kiemelte azt a harmónikus munkát, amely az aradi Kereskedelmi Testület és a Kamara között fenáll. Részletesen ismertette az előadó az új kormányzat gazdaságpolitikai intézkedéseit, hangsúlyozva, hogy régen ötletszerűség jellemezte a gazdasági életet érintő intézkedéseket, most pedig kiváló szakemberek dolgozzák ki a gazdasági intézkedéseket. Beszélt a legfőbb gazdasági tanács megalakításáról. Hangsúlyozta, hogy az új kereskedelmi kódex május 1-én lép életbe és nagyon sok hiányt pótol. Megemlítette az új külkereskedelmi újításokat, a céhtörvényét. Behatóan foglalkozott érdekes előadásban Pacuraru Brutus az új cégbejegyzési törvény módosításával. Ismertette, hogy az új intézkedések következtében valóban hosszadalmasabb a cégbejegyzési eljárás, de ezt az intézkedést éppen a kereskedők érdekében hozták, mert azt akarják biztosítani, hogy csak olyanok legyenek kereskedők, akik nem jelentenek veszélyt a kereskedelemre és nem rontják a kereskedők jó hírét és tisztességét. Közölte, hogy teljesen téves az a hír, amely szerint a jövőben kisebbséghez tartozók nem nyithatnak üzletet. A törvény intézkedése világos. Aki megfelel az előírt törvényes követelményeknek, megkapja engedélyt. Beszédét azzal fejezte be, hogy az annyiszor kigunyolt kereskedelem és kereskedők nagyobb elégtelül nem kaphattak, mint, hogy Öfelsége II. Carol király londoni látogatása során dicséretes és elismerő hangon emlékezett meg a kereskedők fontos szerepéről, amelyet a nemzet életében betöltenek. Pacuraru Brutus előadását lelkesen megtapsolták, majd Domán Sándor megköszönte azt a tájékoztatást, amelyet a kereskedők időszakos kérdéseiben adott. A közgyűlés Domán Sándor elnök lelkes zárószavaival ért véget.

A Kereskedelmi Testület közgyűlésén máskülönben a régi vezetőséget a következő választmányi tagokkal egészítették ki. Birnfeld Emil, Goldschmidt Miklós, Kabos Károly, Pointner Lipót, Szalay Géza, Wiest Herman. Póttagok: Aconiu Vasile, Róna Sándor, dr. Brasch Aladár, Fischer Mór, Fülöp Viktor, Krausz Lipót, Pintér Sándor.

Popovici Andrei légiforgalmi vezérigazgató nagyszerű előadása Aradon

Vasárnap érdekes előadást tartott az aradi Kulturpalotában Popovici Andrei, a LARES légiforgalmi társaság vezérigazgatója. A repülés román történelmének egy mozzanatát tárta fel az előadás keretében, amelyet az Astra-kultúregyesület és az ARPA polgári repülőegylet közösen rendezett meg.

A Kulturpalota nagytermében nagyszámú közönség gyűlt össze, hogy meghallgassa az érdekes előadást a román repülés egyik úttörőjéről: Mircea Zorileanuról, aki a repülés legkiválóbb költője is volt. Számátalan írásában örökölte meg azokat az érzéseket és hangulatokat, amelyeket csak a végtelen kék égből szárnyaló repülőgépen érezhet az ember, aki megszabadult a röghözköltöttségtől...

Popovici Andrei légiügyi parancsnokot előadása után meleg ünneplésben részesítette a hallgatóság.

CORSO MA: 5, 7.15, 9.15 órákor
„Csak te és senki más”
Carl Brisson, Francis Kay, Zene: Robert Stok
Jön: „Örök titok” Fedák Sárival

Beretvás és Sarlós

Budapest, IV. Váci-ucca 20.

Fehérneműkészítők,
nyakkendőkülönlegességek

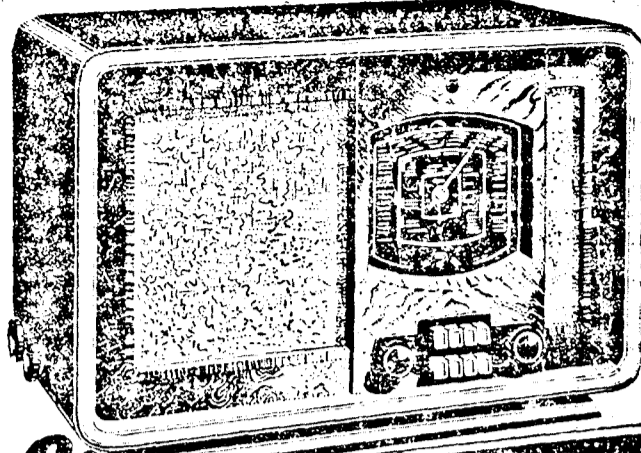
Pacha Ágoston dr. megyéspüspök aradi hívei között

Vasárnap reggel kilenc órakor érkezett meg Aradra dr. Pacha Ágoston római katolikus megyéspüspök, aki a római katolikus egyház új legfőbb pástora, XII. Pius pápa megválasztása alkalmával ünnepélyes Te Deumot celebrált a templomban s előadást tartott délután a Kulturház kápolnáva alakított termében.

Dr. Pacha Ágoston megyéspüspök, akinek látogatását nagy érdeklődéssel várták az aradi hívek, vasárnap reggel kilenc órakor érkezett meg Aradra. A megyéspüspököt már az állomáson fogadta a minorita rendház képviselője, aki a minorita rendházba kísérte. Dr. Pacha Ágoston megyéspüspök az egész vasárnapot az aradi hívek körében töltötte: délelőtt 10 órakor nagy papi segédlettel ünnepélyes Te Deumot celebrált, a hálaadó istentiszteleten a templomi nagykar éneke diadalmas örömmel zengett: „Te Deum laudamus...” — Krisztusnak új földi helytartója van, XII. Pius, akire Isten áldását kérték az aradi katolikus hívek is.

A templomot zsufolásig megtöltötte a közönség, amidőn az egyházmegye püspöke fényes papi segédlettel bevonult a templomba. A püspök által mondott Te Deum alkalmával dr. Lakatos Ottó, szentszéki tanácsos, aradi plébános, dr. Harsányi Vince és Siszman Gedeon segédkeztek. A hálaadó istentisztelet alkalmával dr. Pacha Ágoston megyéspüspök mondott szentbeszédet és a pápaválasztás jelentőségéről beszélt a templomban összegyűlt közönségnek.

Dr. Pacha Ágoston megyéspüspök délután öt órai kezdettel tartotta meg a nagy érdeklődéssel várt előadását a Minorita Kulturházban, amelyet zsufolásig megtöltött a közönség. Megjelent az aradi római katolikus egyházközség vezetősége, a katolikus társadalmi és hitbuzgalmi egyesületek valamennyi tagja, a római katolikus tanintézmények tanári kara és tanulója és még sokan mások. Dr. Pacha Ágoston, annakidején Rómában volt, amikor a közelmúltban elhunyt XI. Pius pápát mekronázták. Az ősi szertartás pompája és szépsége elevenedett meg a megyéspüspök szí-

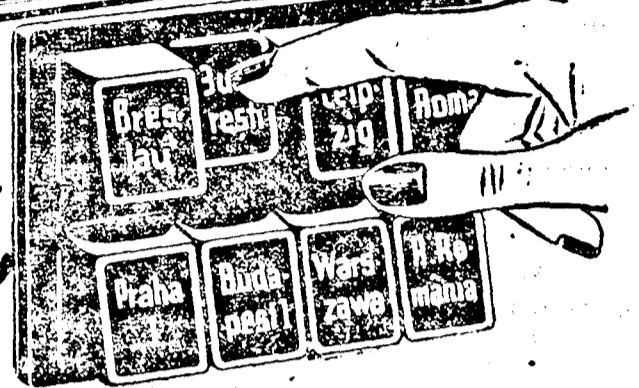
UJ!

TIPUS

660

NYOMÓGOMBOKKAL

Elegendő
egy gomb-
nyomás!

..és kedvenc leadóját hallgathatja. Szenzációs találmány a radiotechnika terén. Kérjen felvilágosítást és díjtalan bemutatást a Philips viszonteladónál.

PHILIPS RADIO

Felzárkóztatás: PHILIPS MINYVATTÉNYOSÍTÁS

Bemutatja: **Philips rádiószalon Rosenfeld Géza** Uj Neuman-h. 7

Nyolcszáz ezer leí költséggel parkirozzák a főútvonal középső részét

A színházépület és a városháza közötti utszakason készül el a hatalmas angolpark, a járműforgalom lebonyolítására pedig bevezetik az egyirányú közlekedést

Külön városi illetéket rónak ki a súlyosan megterhelt járművekre

Gyorsított ütemben folyik a városházán a városrendészeti és városszépészeti tervek teljes előkészítése, hogy április elsején megkezdődhessenek az építkezések, átalakítások és egyéb munkálatok. A nagy munkaterv összeállításánál a városvezetés egy évvel ezelőtt elkészített, de azóta is valamelyik íróasztaliókban hányódó városparkirozási terv megvalósítását tűzte napirendre és ezzel összhangba hozzák egyrészt a városházépület átalakításának, másrészt a jelenlegi színházpalotának átépítési terveit, úgy hogy egyetlen harmonikusan összeillesztett egész tervek adnak majd a most elvégzendő megvalósítások. Ra-

fioiu volt városi főmérnök készítette el a városparkirozási tervet, aminek keretvázlatát a kertvárossá varázsolja Arad központját, amennyiben a színházépülettől a városházáig terjedő útvonal középső szakaszát megszünteti és ezt a részt a kétoldalt elhúzódó fasorral összekapcsolva nagy angolparkká alakítja át.

Már a közeli jövőben megindul a munka a középső uttest keramitburkolatának felszerelésére és a parkirozás eivégzésére. A terv kiegészítő része, hogy a Szentháromság-szobrot elhelyezik jelenlegi helyéről és a római katolikus templom előtt állítják fel. Az ilyen módon felszabadult teret kiaszfaltözzák és így adják majd át a forgalomnak. A belváros szívében létesítendő park szükségessé teszi a járműforgalom szabályozását is, ezért a napokban városi rendelet jelenik meg, amely a főútvonalra — nagvárosi mintára — bevezeti az egyirányú közlekedést.

A jármű forgalom így kizárólag a főútvonal két oldalsó uttestén, a tíz-tíz méter szélességű aszfaltuton bonyolódik majd le olyanformán, hogy a vasutról a városháza haladó forgalom a jobboldalon, tehát katolikus templom

oldalán, a vasut felé haladó forgalom pedig a városháza oldalán bonyolódik le. A Központszállás előtt földalatti illemhelyet építenek, későbbi időpontban pedig a városház előtti terület teljes parkirozására kerül majd sor. Erre azonban csak az épület átalakítása után kerül sor. A tervek szerint a városház előtti térre szobor kerül. Az egyirányú közlekedés szükségessé teszi, hogy a főútvonal mindkét oldalán megfelelő várakozóhelyek álljanak a közúti járműforgalmat igénybevevő közönség rendelkezésére és erről is intézkedés történik. Kiegészíti ezeket a terveket az az előkészületben lévő intézkedés is, hogy

az új közigazgatási törvény értelmében a súlyosabb teherrrel közlekedő kocsikat, az utburkolat fokozottabb igénybevétele címén, különleges városi adóval rójják meg.

Ez elsősorban a szállítási vállalatokat érinti.

Ami a parkirozást illeti, ennél az angolparkszerűen kiképzett virággyvakra és a gondosan kezelt gyepgyvakra helyezik a fősúlyt. A város levegőjének legerősebb szabályozója a nagyterjedésű füvellet s éppen ezért végig az egész útvonalon mindenütt füvellet készítenek. Az uttest átalakítása és az egyéb munkálatok 550.000 leit igényelnek, a kertészeti kiadások pedig 250.000 leire tehetőek, úgy, hogy

Aradnak kertvárossá történő átalakítása mintegy 800.000 leivel terheli majd a városi költségvetést.

Rooseveltné egy néger énekesnő miatt szakított az „amerikai forradalom leányával”

Washington. Rooseveltné lemondott az „amerikai forradalom leányai” nevű egyesületben viselt tisztségéről, tiltakozásul azért, hogy az egyesület a tulajdonában levő hangverseny-termet nem akarta átadni Marian Anderson néger énekesnőnek hangverseny céljaira.

Tavaszi ruhákat, kabátokat
fest, tisztít

Alexandru **KNAPP** Sándor
modernül berendezett vállalata

Str. Bratianu 2-4. szám. Minorita-palota.
Ep. Radu 10.

Eltemették Rott Nándor veszprémi megyéspüspököt

Veszprémből jelentik: Az elhunyt Rott Nándor megyéspüspököt országos részvét mellett helyezték hétfőn délelőtt örök nyugalomra. Az ősi dunántúli város, Veszprém népe nagy tömegekben zárandokolt vasárnap az elhunyt főpásztor ravatalához, hogy lerója kegyeletét. Hétfőn a kora reggeli órákban kezdett gyülekezni a temetésre érkező sokaság az ország különböző részeiből. A magyar kormány képviseletében Hóman Bálint közoktatásügyi miniszter jelent meg, az apostoli nunciust Simon György pápai prelátus képviselte. Megjelent a magyar képviselőház és felsőház küldöttsége és az egyházi hatóságokat Mikes János gróf püspök, Hannauer István püspök, Grosz József püspök, Meszlényi István segédpüspök, Tóth Kálmán protonotárius kanonok, Kiss Albin, a zirci kormányzó perjel, valamint dr. Tóth Tihamér, Rott Nándor püspök utóda, aki a temetési szertartást végezte a püspökök segédletével. A szertartás után megalkult a hatalmas gyászmenet, amelyben a hívek nagy tömege és a diákok vettek részt és az elhunyt püspök földi maradványait az Árpád házi Szent Margitról elnevezett templom kriptájában helyezték el.

Husz tengernagy agyonlövésének után:

hadihajóóriásokat épített Sztalin

Varsóból jelentik: Leningrádi jelentés szerint a szovjet új nagy flottaépítési programjának végrehajtása husz tengernagy és tengerészeti akadémiái tanár főelővetésével kezdődött. Sztalin állítólag már kétszer be akart avatkozni a szovjet flottával az európai konfliktusokba, de a szakértők kijelentették, hogy a szovjet hajóhad sem mennyiségileg, sem minőségileg nem alkalmas erre a célra. A szovjet diktátor a szakértői vélemény hatása alatt határozta el az újabb tisztogatási akciót. Az újonnan kinevezett flottaparancsnokságot most a hajóhad nagyszabású kibővítésével bízták meg. A múlt évben már hat nagy és két kisebb cirkáló építését kezdték el, most pedig két 35.000 tonnás nagy csatahajó építését is megkezdik ebben az évben. Ezt a csatahajót 406 milliméteres ágyúkkal szerelik fel. A nagy cirkálók számát 12-re emelik és nemsokára vízrebocsátanak két új repülőgéphadiahajót is.

Véres zavargások Benaresben

London. (Rador.) Távirati értesítés közli, hogy Benaresben, a hinduk szent városában zavargások voltak. A Reuter-iroda jelentése szerint az angol katonaság a rend helyreállítása érdekében kénytelen volt fegyverét használni.

Az összetűzésnek 35 halott és 200 sebesült áldozata van.

Uj Delhiből jelentik: Az indiai alkirály személyesen kívánja elintézni a Gandhi és a Rajkott mahardzsza között keletkezett viszályt. Az alkirály hétfőn tárgyalást kezdett, hogy véget vessen a nézeteltéréseknek. Indiai körökben úgy tartják, hogy

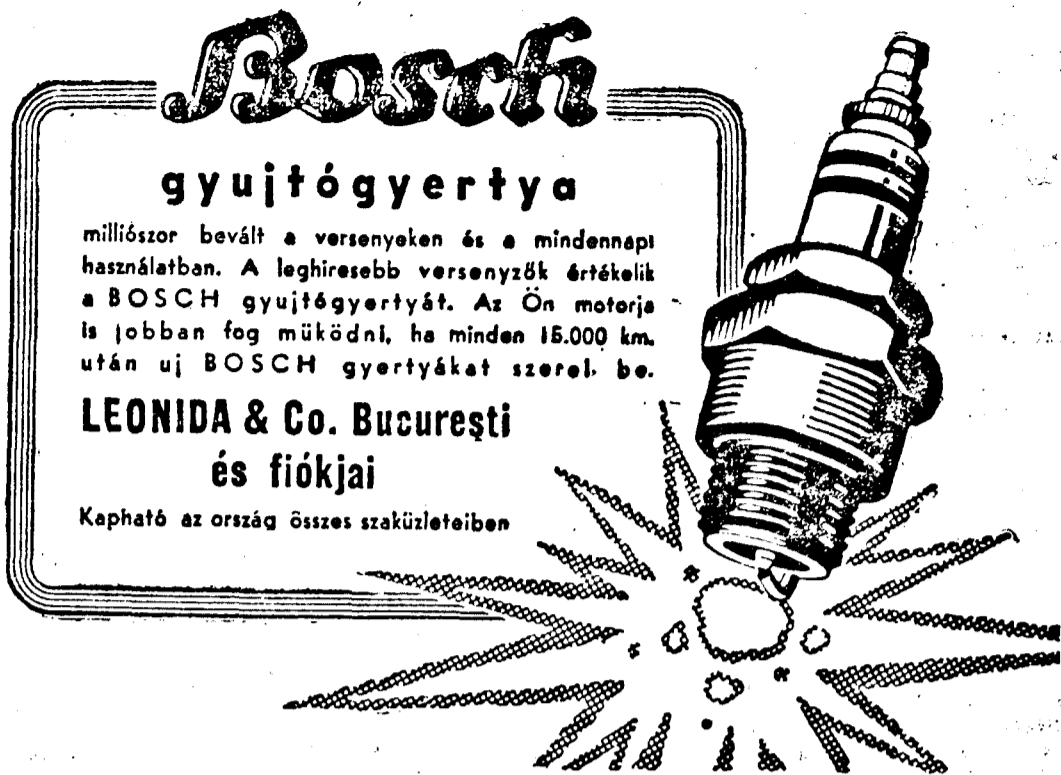
a maharadzsa megfosztják kormányzói tisztásától.

Szerencsés lavasz!

Szerencsés Goldschmidt-sorsjegyek!

Tíz év előtti gyújtogatósi ügy utójátéka a törvényszék előtt

Az aradi törvényszék ma foglalkozott Gallo Károly volt pankotai malomtulajdonos perfelvételi kérvényével. Még 1922-ben történt, hogy leégett Gallo pankotai malma, amely több aradi biztosítóintézetnél ötmillió leire volt biztosítva. A tűz után a biztosítók feljelentették Gallo, akit öngyújtással vádoltak. A malomtulajdonost előbb három évre ejtették, majd a tábla felmentette s másfél millió leies kártérítést ítelt meg Gallo részére. Gallo most azt kérte a bíróságtól, hogy 8 és félmillió leies kártérítés megfizetésére kötelezzék a biztosítók vállalatokat, amelyek őt öngyújtással vádolták, mert ezáltal neki felbecsülhetetlen anyagi és erkölcsi kárt okoztak. Az ügy érdemi tárgyalása után a törvényszék április 26-ára halasztotta az ítélelhirdetést.

Berlin vatikáni nagykövétét és a német bibornokokat fogadta XII. Pius pápa

Róma. XII. Pius pápa vasárnap a Vatikán palatájában találkozott előtte. Hétfőn délelőtt a pápa akkreditált diplomaták közül elsőnek von pa kihallgatáson fogadta a német bibornokokat. Bergen német nagykövétét fogadta, aki Hitler és velük egy óra hosszat tartó megbeszélést és a német birodalmi kormány szerencsekívá- folytatott.

Göbbels birodalmi propagandaügyi miniszter beszéde Németország gazdasági problémáiról

Lipcseből jelentik: Tegnap nyitották meg Lipcseben a mintavásárt. A vásárt Göbbels propagandaügyi miniszter nyitotta meg beszéd kíséretében. Göbbels kijelentette teljes nyíltsággal, hogy Németországnak gazdasági téren, különösen a nyersanyagok beszerzése terén, súlyos nehézségekkel kell megküzdenie és harcot folytatnia. Az élelmezés körül nagy önmegtartózkodásokat kell végeznie Né-

metországnak, ami nem azért történik, mert Németország nem tudná lakosait bőségesen ellátni, hanem azért, mert a német birodalom épsége és védelme még mindig felette áll a jólétiákosásnak. A német kormány nehéz szívvel egész sor olyan intézkedést volt kénytelen életbe léptetni, amelyek nem népszerűek, de amelyeket a szükségszerűség diktál és amelyek elengedhetetlenül szükségesek Németország jövője szempontjából.

Az aradi Bőriparos-Céh közgyűlése

A régi Ipartestület nagytermében tartotta meg vasárnap az aradi Bőriparosok Céhe rendkívüli közgyűlést, amelyen Ilica Gheorghie elnökölt. Az elnök beszámolt a temesvári tartományi céh alakuló közgyűléséről, majd pedig a tartományi céhnek juttatandó százalék kérdését vitatták meg. A tartományi céh végrehajtó bizottsága a tagdíjak hatvan százalékát kívánja magának, míg az aradi csoport a befizetendő százalékot attól teszi függővé, hogy a tartományi céh milyen terhet vállal magára és milyen ellenszolgáltatást nyújt.

A vita lezajlása után az elnök a nagysikerűl bátról tartott beszámolót és köszönetet mondott mindazoknak, akik munkájukkal hozzájárultak a sikerhez. A bál tiszta jövedelmét az özvegy és árva segélyalap növelésére fordították. Ezután Petrisor Cuzman titkár a szindikátus és a céh szervezeti életéről számolt be, majd Tipej Gligor a felügyelőbizottság jelentését terjesztette elő.

A gyűlés végén egyhangúlag elhatározták a jelenlévők, hogy a kereskedők ellen, akik munkát vállalnak eljárást tesznek folyamatba, ugyszintén tiltakozásukat jelentik be az ellen, hogy közszállítási árlejtéseknél a kereskedők résztvegyenek, mert ez törvénytelen.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget sem a kiadóhivatal, sem a szerkesztőség.

Feleségemtől, szül. Tásiedan Cornelia-tól különváltan élek, érte semminemű felelősséget nem vállalok.

1161

MILANCOVICI ILIE.

Liechtenstein ragaszkodik függetlenségéhez

Vaduzból jelentik: A liechtensteini kormány a legerélyesebben megáfolia azokat a külföldi híreket, amelyek szerint a liechtensteini herceg berlini látogatása összefüggésben állt volna a hercegségnek a német birodalommal való gazdasági és politikai csatlakozásával. A herceg kizárólag udvariassági látogatást tett Berlinben és Liechtenstein továbbra is ragaszkodik ahhoz az egyezményhez, amely önállóságát és függetlenségét biztosítja.

Vásároljon egy szerencsés GOLDSCHMIDT-sorsjegyet

MEGHIVÓ

Az aradi Patronázs Egyesület felkéri az egyesület valamennyi tagját, hogy március 15-én délután 5 órakor a törvényszék első szekciójának ülés-termében (62-63. sz.) megtartandó

KÖZGYŰLÉSEN

megjelenjenek. A közgyűlés programja a következő: 1. Az elnök beszámolója az elmúlt év működéséről. 2. Az egyesületi propaganda kifejtésének műsora. 3. Különböző javaslatok az egyesület jövedelmének növelésére.

SCALA NAGYFELMÉR SZINHÁZA TEL. 20-10

Ma kedden visszavonhatatlanul utoljára

„Hófehérke és a 7 törpe”

Dé után 8 órakor mérsékelt árakkal.

UJ FOX JOURNAL.

5. 7. 15. 2. 15

Szerdán először:

„Nősül a barátom”

A legjobb francia vígjáték.

***épen ezért térj be MEG MA a
**COLECTURA OFICIALĂ
ȘI A OFICIILOR RURALE P. T. T.**

ELÁRUSÍTÓ HELYEIHEZ

és vásárolj Állami Sorsjáték sorsjegyet, mert csak így lehetséges, hogy március 15.-én, amikor a 19. sorsjáték I. osztályának a húzása lesz, **GAZDAG EMBERRÉ VÁLJ.**

FIGYELMEZTETÉS:

Arad, Str. Brătianu Nr. 3. Repr. Olariu Ioan

SPORT KÖZLÖNY

Pompásan szerepeltek az aradi csapatok:

A Gloria legyőzte a Ripensiat, az AMTE egy pontot szerzett Nagybányán

A forduló nagy meglepetése, hogy az UDR pontot hozott Bucures iből

A nemzeti bajnokság tavaszi második fordulónak valamennyi mérkőzésén nagyszerű küzdelmek voltak és a csapatok nivós játékokban igyekeztek megszerezni a fontos bajnoki pontokat. A csapatok kiegyensúlyozottságára vall, hogy csaknem valamennyi mérkőzésen minimális arányú eredmények adódtak, míg két mérkőzés eldöntetlen eredménnyel végződött. Arad sportjának szempontjából igen kielégítő volt az elmúlt vasárnap. A Gloria bravuroz finissel legyőzte a bajnokcsapatot és ezzel felkerült a bajnoki tabella 10. helyére. Az AMEFA is óriási sikernek számító eldöntetlen eredményt ért el az FC Carpați együttesével szemben. A forduló legnagyobb meglepetése: az UDR pontszerzése Bucures-tiben, de a resicai együttes hiába szerzett pontot mégis az utolsó helyre került. A ploestii Tricolor vereséget szenvedett Bucures-tiben a Venustól, amelynek előnye már szinte behozhatatlanná nőtt. Az FC Rapid csak egy féldíig bírta Kolozsváron, a másodikban már simán vereséget szenvedett a Victoria együttesétől, amely így a negyedik helyre került fel. A Chinezul elkeseredett küzdelem után győzte le a Sportul Studentesc együttesét. A bajnokság állása a következő:

1. Venus	13	9	4	—	30	9	22
2. Ripensia	13	6	3	4	32	25	15
3. Carpați	13	5	5	3	18	16	15
4. Victoria	13	7	—	6	26	19	14
5. Juventus	13	6	1	6	26	22	13
6. AMEFA	13	5	3	5	25	27	13
7. Sportul Studentesc	13	5	2	6	20	23	12
8. Rapid	13	4	4	5	19	17	12
9. Chinezul	13	4	4	5	30	31	12
10. Gloria	13	3	4	6	15	29	10
11. Tricolor	13	4	1	8	12	27	9
12. UDR	13	2	5	6	12	20	9

Beszámolóink:

GLORIA—RIPENSIA 2:1 (0:1). Ragyogó nap-sütéses időben 3000 főnyi közönség előtt került lebonyolításra a Gloria—Ripensia mérkőzés, amelyet a jobb kondícióju, szívvel-lélekkel küzdő Gloria nyert meg hatalmas harc után. A mérkőzés nem tartozott a szebbek közé, de a közönséget tel-

jesen kárpótolta az az óriási harc, amely a pályán folyt. A győztes csapat közvetlen védelmében Theimler ezuttal ragyogó volt, a háttérközül Volentir a jobbik, de Varjassy is megfelelt. A fedezetsor a csapat legegységesebb része, Mikóczy a mezőny legjobbjára, de Micola is pompás volt, Marienuț kielégített. A csatársorban Igna, Fritz, Henegar, Mercea, Codrean a sorrend. A Ripensia már nem a régi, a sztárok már nem nyújtják azt, amit eddig, ha itt-ott még felcsillant a régi tudás, az csak pillanatokra történt, hogy ismét eltűnjön. Egyénileg Pavlovici, Bürger, Nagy Marcu és Dobay voltak jók. Összeállítások: Gloria: Theimler — Varjassy, Volentir — Marienuț, Mikóczy, Micola — Igna, Codrean, Fritz, Henegar, Mercea. Ripensia: Pavlovici — Bürger, Regdon — Nagy Koltormány, Dehelean — Beke, Ciolac, Sepi, Marcu Dobay. A mérkőzés Gloria támadásokkal indul, de

A Hakoah nagyarányú győzelme a kerületi bajnokság meglepetése

Az alkerületi elsőosztályu bajnokságban vasárnap már a második fordulót bonyolították le az eredmények nagyrészt a várakozásnak megfelelően alakultak, csupán a Hakoah fölényes győzelme meglepetés a Crisana felett. A második tavaszi forduló után a táblázat így alakult:

1. Mica	14	14	—	—	94	8	28
2. Olimpia	14	10	1	3	53	22	21
3. ATE	14	9	2	3	31	27	20
4. Titanus	14	8	3	3	29	23	19
5. AAC	14	8	—	6	28	24	16
6. Tricolor	14	7	—	7	28	28	14
7. Astra	14	4	4	6	24	21	12
8. Crisana	14	4	3	7	24	39	—
9. Unirea	13	3	4	6	22	27	10
10. Gaiana	14	2	5	7	16	67	9
11. Transilvania	13	3	2	8	19	32	8
12. Hakoah	14	2	2	10	19	46	6
13. Egyvetértés	14	2	2	10	15	38	6

a vezető gólt mégis a Ripensia szerzi meg a 27. percben Marcu nagyon szép góljával (0:1). Néhány veszélyes Ripensia támadást Theimler pompás védésekkel tesz ártalmatlanná, majd a Gloria támad ismét, de a befejezéssel adások maradnak a csatárok, sőt a 42. percben Mercea üres kapu fölé lö. A második féldí első 30 percében a Ripensia van inkább frontban, de a Gloria pompásan állja az ostromot, majd az aradi együttes a finisben erősíteni tud, amely nemcsak a kiegyenlítéshez, hanem a győzelem megszerzéséhez is vezet. A 32. percben Bürger kézzel akasztja meg a Gloria egyik támadását. A büntetést Mikóczy Codreanhoz játsszik, akinek étes lövéset Pavlovici csak kiütni tudja, Mercea jól startol a labdára és két méterről a hálóba helyezi (1:1). A Gloria nagy fölényt harcol ki és a 41. percben Henegar pompásan elfalált labdája laposa vágódik a Ripensia hálójába (2:1). Biró: Jean Petrescu, aki jól vezette a mérkőzést.

AMEFA—CARPATI 0:0. Nagybánya. A mérkőzés 2000 főnyi közönség előtt folyt le Ceureanu játékvezetése mellett. Végig izgalmas, érdekes, változatos mérkőzést vívott a két csapat és az eredmény végül is a mutatott játéknak megfelelően eldöntetlen eredménnyel végződött. Az első féldíben a játék változatos, mindkét kapu többször forgott veszélyben, azonban a csatárok a legjobb helyzeteket is elidegeskedik. Szünet után a honi csapat támad többet a csatársora pompásan kombinált a mezőnyben az AMEFA védelem azonban ezuttal áttörhetetlen gátat képez, főleg Gerold az, aki számos biztos gólnak látszó labdát tesz ártalmatlanná. A két háttér pedig biztos lábbal rombolja szét a veszélyes nagybányai támadásokat. Az AMEFA-nak is van gólhelyzete, de Batrin és Perneki lövéseit Hevesi teszi ártalmatlanná. Az AMEFA-ban, amint említettük a védelem játszott egészen kiválóan, Gerold kapuja bevezetetlen volt, Slivat pedig területi felszabadító rugásaival és biztos szereléseivel excellált. Kovács is kitünő segítőtársa volt. A fedezetsor végig egyenletes munkát végzett, a támadósorban azonban csak Batrin és Perneki jelentettek veszélyt az ellenfél kapujára, Léb és Reinhardt II., a védelemben fejteltek ki eredményes munkát, míg Bermoser ezuttal gyengébb volt a szokottnál.

UDR—JUVENTUS 2:2 (1:0). Bucures-ti. A mérkőzés 15 ezer néző előtt folyt le, amelynek az első féldíjében az UDR támadt többet és a 12. percben Zsizsik révén megszerzi a vezetést. A szünet után a 8. percben Praszler kiegyenlít. A 19. p. pedig Oana révén a Juventus vezet. A 45. percben Micu kiegyenlít.

VENUS—TRICOLOR 2:0 (1:0). Bucures-ti. A Venus megérdemelten győzött, mert végig többet támadott ellenfelénél. A 25. percben Ene beadása a meglepetés kapus mellett a hálóba jut. A 44. percben Kocsis tizenegyesét Jordachescu kivédi. A szünet után a 20. percben Humis szerezte a Venus második gólját. A mezőny leggyengébb embere a csehszlovák Bartunek volt. Biró: Piky Kroner.

CHINEZUL—SPORTUL STUDENTESC 2:1 (1:0). Temesvár. Hatalmas küzdelmet vívott a két csapat és végül is a kapu előtt határozottabb Chinezul szerezte meg a pontokat. A 43. percben Thierjung góljával vezet a Chinezul, sőt a szünet után a 8. percben Szilárd növeli az eredményt. A 24. percben Marinescu szépített az eredményen. Biró: Constantinescu.

VICTORIA—RAPID 3:1 (0:0). Kolozsvár. A jobb csapat megérdemelten győzött. A szünet után a 3. p. Cociuban II. lötte a vezető gólt A 15. percben pedig Lengher vétett öngólt. A 40. percben Auer átadásából Bogdan lötte a Rapid gólját. A végeredményt pedig a 42. percben Cociuban II. állította be

A mérkőzésekről a következőkben számolunk be:

ATE—Transilvania 4:1 (1:0). Kemény játék után a tornászok megérdemelten győztek. A gólokon Tóth (2), Dossedla 11-esből) és Erdei, illetve Karagyént osztozkodtak.

Hakoah—Crisana 6:1 (3:1). A Hakoah csatársor nagyszerűen játszott és a győzelem megérdemelt. Góllövők: Pálfi (2), Mayer (2), Gyürky és Farkas, illetve Luca.

Olimpia—Gaiana 9:0 (4:0). Főlényes győzelem, amelynek góljain Barbu II (2), Mihók (2), Tolan, Bugar III és Vidai (öngól) osztozkodtak.

Titanus—Unirea 1:1 (1:0). Izgalmas, érdekes mérkőzés, amely reális döntetlennel zárult. Babó, illetve Madács szereztek a mérkőzés góljait.

Tricolor—AAC 2:1 (1:1). Szünet után a Tricolor többet támadott. Janka I és Botos, illetve Neumann szereztek a gólokat.

Egyetértés—Astra 2:2 (2:1). Változatos küzdelem kemény játékkal. A gólokat Sándor (2), illetve Fábrián és Egedi lőtték.

Befejezte turáját a CAMT

Temesvár. A temesvári CAMT turacsapata, amely Palesztinában, Egyiptomban és Törökországban játszott több turamérkőzést, befejezte külföldi mérkőzéseinek sorozatát és szombaton—vasárnap bucsumérkőzéseket játszott Törökországban. Szombaton az ankarai válogatottól 3:2 féldíj után 5:2 arányban vereséget szenvedett, míg vasárnap Konstantinápolyban a Galatta Szeraly és Fenner Bagese kombinált csapatával 0:0 arányú eldöntetlen eredményt ért el.

Csak nyolc csapat vesz részt idén a KK-ban

Zürich. A Középeurópai Kupabizottság ülésén kisorsolták az idei KK-mérkőzéseket. Határozatlanlag kimondották, hogy ez évben csak 8 csapat áll starthoz a kupaküzdelmekben és pedig Csehszlovákia, Olaszország és Magyarország 2—2, Románia és Jugoszlávia pedig 1—1 csapattal. Az első forduló június 18—25-én bonyolítják le, a második fordulóra július 2—9-én, a döntőkre pedig 16—23-án kerül sor. A párosítás az alábbi:

Románia bajnoka—Olaszország bajnoka.
Magyarország II. helyezett—Csehszlovákia bajnoka.
Csehszlovákia II. helyezett—Jugoszlávia bajnoka.
Olaszország kupagyőztes—Magyarország bajnoka.

Luchide főtitkár a középeurópai kupabizottságban

Zürich. A középeurópai Kupa Bizottság szombaton Zürichben ülést tartott, melynek tisztújító jellege is volt. A választás megejtése után a tisztikar a következőképpen alakult ki: Elnök: Pelikán dr. (Csehszlovákia). Elnökségi tagok: Mindner (Magyarország) és Copolla (Olaszország). Luchide román szövetségi főtitkár ellenőri megbízatást kapott. Az 1938. év folyamán legkitűnőbbben szereplő két bírót Ivancsicsot (Magyarország) és Xifandót (Románia) tiszteletdíjban részesítették. A középeurópai kupa ezévi küzdelmeire Olaszország bajnoki és kupagyőztes csapatát, Csehszlovákia és Magyarország bajnokságának két első helyezettjét, Románia és Jugoszlávia pedig egy-egy bajnokcsapatát küldi ki.

A CAA 40-ik évi jubiláris közgyűlése

Arad. A CAA sportegyesület vasárnap délelőtt, az egyesület klubhelyiségében tartotta meg 40. évi jubiláris közgyűlést, amelyen a tagok nagy számban jelentek meg. Palágyi Jenő dr. elnöki megnyitójában ismertette a klub 40 éves történetét, majd meleg szavakkal emlékezett meg Holló István igazgatóról, aki 40 év óta fáradhatatlanul, lelkesen dolgozik a CAA sportegyesület érdekében. A klub azzal fejezte ki hálóját Holló István szemben, hogy Palágyi Jenő dr. elnök átnyújtott neki egy nagyon szép kivitelű ezüst báborkoszort, Rónay Lajos titkári jelentése következett ezután, amelynek során megemlékezett a klub tehetséges uszónőjének, Raffael Évának szép teljesítményéről, amellyel a múlt évben az 50 és 100 méteres távokon országos bajnokságot nyert. A CAA múlt évben legeredményesebben szereplő versenyzője Raffael Éva volt, akinek az egyesület serleget nyújtott át. A különböző jelentések elhangzása után került sor a vezetőség megválasztására. A közgyűlés a legnagyobb lelkesedéssel egyhangulag a következő vezetőséget választotta meg:

Elnök: dr. Palágyi Jenő. Ügyvezető elnök: Dömötör László. Igazgató: Holló István. Alelnökök: Burza Cornél, Hendl János, Apponyi Gyula, dr. Fetter Elemér, Guld Emil, Groszmuk József, Nagy Imre, Orvosok: dr. Boros Ernő, dr. Schmidt János, dr. Frint Sándor, dr. Szele Károly. Ügyvezők: dr. Abaffy Aurel, dr. Párczy György, dr. Schannan Béla, dr. Stanojev Miklós. Mérnökök: Kron Lénárd, Pap Thiamér.

Szakosztályvezetők: atlétika: Schwellengéber Kálmán, Futball: Oravetz László, Tenisz: Kristyori Gábor, Teke: Beutler Frigyes, Uszás: Rónay Lajos, Sakk: Steinhübel Lajos, Billiárd: Höll István, Titkár és pénztáros: Rónay Lajos. Ház-

HOGY MILLIOMOSOK LEGYENEK

ahhoz nem kell az Állami Sorsjáték IV. osztályának a húzásáig várnia.

Kisérlelje meg szerencsédjét M.A.R.A. 19. SORSJÁTÉK KEZDETEKOR és vásároljon sorsjegyet az I. osztály húzására, amelynek napja

MÁRCIUS 15.

20 NYEREMÉNY A 1.000.000 LEI
10 NYEREMÉNY A 200.000 LEI
70 NYEREMÉNY A 100.000 LEI

vár önre.

Allami Sorsjáték
19 sorsjáték, I. osztály

nagy: Kristyori Gábor. Gazda és old-boys szakosztály: Pálinkás Kálmán. Sportintéző: Blénessy Béla. Jegyző: Pfeiffer László és Míloj Gheorghe. Szövetségi képviselők: Oravetz László és Halmos Lajos. Ezenkívül egy 40 tagú választmányt és egy 8 tagú pótválasztmányt választottak.

Pontot veszített a két magyar élcsapat a magyar nemzeti bajnokság első tavaszi fordulóján

Budapest. A magyar nemzeti bajnokságban vasárnap az első tavaszi forduló bonyolították le és két hatalmas meglepetés adódott: a Ferencváros a Budafokkal, a Hungária pedig a Szolnokkal szemben pontot veszített. Az Újpest nagy keservesen győzte le a Szegedet, a Kispest is csak harc után nyert a Zuglóval szemben, az SSE és Taxisok pedig megosztották a pontokat. A magyar bajnokságban a Ferencváros 24 ponttal vezet az Újpest (23 p.), Hungária (22 p.), Kispest (17 p.) és Nemzeti (15 p.) előtt. Beszámolóinkat a következőkben adjuk az egyes mérkőzésekről:

Ferencváros—Budafok 2:2 (2:1). A Ferencváros már két góllal vezetett, de a Budafoknak sikerült az egyenlítés. Jakab (2, egyet 11-esből), illetve Fodor és Fézler szereztek a gólokat.

Újpest—Szeged 3:1 (2:1). Az Újpest nehéz küzdelem után győzött a szívós szegediek ellen. Vincze, Zsengeller és Kállai, illetve Harangozó (11-esből) érték el a gólokat.

Hungária—Szolnok 2:2 (1:1). A szolnokiak kétszer is vezettek és a Hungária csak nehezen egyenlített. Szántó és Kolláth, illetve Dudás és Müller a góllövők.

SSE—Taxisok 2:2 (1:0). A Taxisok örülhetnek a döntetlennek. A gólokon Horváth és Majoros, illetve Tóth és Hernádi (öngól) osztozkodtak.

Kispest—Zugló 4:2 (1:1). A zuglóiak csak a második féldőben estek vissza. Góllövők: Kincses (2), Páli (2), illetve Fekecs III. és Rác.

Phöbus—Bocskai 3:0 (2:0). A Phöbus simán, minden megerőltetés nélkül győzött. Góljait Solti, Turay II. és Tóth lőtték.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Állandóan emelkedik az ország angliai kivitele

Bucurestiből jelentik: Most hozták nyilvánosságra a február első tíz napjában történt árukivitel és behozatal számadatait, amelyekből kitűnik, hogy Anglia 418.729.000 lei értékű árut vásárolt Romániától, szemben az elmúlt év hasonló időszakában felvásárolt 61.035.000 millió lei értékű áruval. Ugyanekkor az angol árubehozatal 84.166.000 leit tett ki (tavaly 142 millió 561.000 lei.) Németországi viszonylatban (Ausztriát is beleértve) a következőképen

alakult a külkereskedelmi mérleg: 20.344.000 lei kivitel (tavaly 248.784 lei), 470.350.000 lei behozatal (tavaly 402.875.000 lei.) Magyarországon 55.398.000 lei értékű árut vásárolt Romániából (tavaly 28.626.000 lei), magyar áruk behozatala pedig 25.471.000 leit tett ki (tavaly 23.264.000 lei.) Olaszországba 91.659.000 lei értékű román árut szállítottak (tavaly 132 millió 490.000 lei), az olasz árubehozatal viszont 40.945.000 leiről 78.194.000 leire emelkedett.

— Be akarom fektetni a tőkém,
hogy egy milliót nyerjek.

— Tedd meg, de mégis jobb, ha

**SORSJEGYET
VÁSÁROLSZ AZ AURORA
ELÁRUSÍTÓ HELYEINÉL,**

Március 15.-én, amikor a 19.
Sorsjáték I. osztályát húzzák

**NYERHETSZ
EGY MILLIÓT**

holott CSAK 200 LEIT
kockáztatasz

AURORA

SORSJEGYÁRUDA ELÁRUSÍTÓ HELYEIN
• HELYI CIM

Aradmegyei Takarékpénztár Rt.

**A bankjegyforgalom 158 millióval
a látraszóló kötelezettségek tétele 423 millióval csökkent**

A Román Nemzeti Bank február 11-iki heti kimutatása szerint a jegykibocsátó bank 23 millió lei értékű szinaranyat vásárolt, ami által szinaranykészletének értéke 18 milliárd 292.994.497 leire emelkedett.

A bankjegyforgalom 158 millióval 34 milliárd 127.293.005 leire, a látraszóló kötelezettségek összege 423 millióval csökkent.

A bankjegyfedezeti arány így 0.39 százalékkal 38.57 százalékra emelkedett. A kereskedelmi váltótárca 275 millióval 10 499.285.888 leire, a konverziós váltótárca 7 millióval 1.740.351.996 leire, a konverziós veszteségek fedezetéül szolgáló kincstári jegyek értéke 6 millióval 4.695.179.462 leire csökkent.

A lombardhitelek összege 21 millióval 1 milliárd 613.629.568 leire emelkedett.

A pénzügyminisztérium zsrirószámlájának összege 46 millióval 1.088.840.061 leire emelkedett, az Onálló Jövedékpénztár számlájának egyenlege 83 millióval 1 milliárd 893.076.170 leire, a magánzsrirószámlák egyenlege 36 millióval 8 milliárd 879.979.118 leire csökkent.

Az import fedezetéül szolgáló devizakészlet értéke 26 millióval 341 millió 308.620 leire, a kliringszámlák aktív szaldói 27 millióval 528 millió 22.109 leire csökkentek, az importörök kliringsaldoletelei 65 millióval 383.493.411 leire emelkedtek. A heti kimutatásban szabadforgalmi klirringdevizák nem szerepelnek.

**Szilárd volt a multhétén
a belföldi gabonapiac**

A belföldi gabonapiacokon élénkebb forgalom alakult ki, aminek következtében az árak szilárdultak. Az a hír, hogy hogy a buzakiviteli hutaom érvényét további egy hónappal meghosszabbították, kedvező hatással volt a gabonapiac alakulására és az exportüzlet is megélénkült. A külföld főképp buza és kukorica iránt érdeklődik.

Az elmúlt héten az ország nagyobb piacain a következő árak alakultak ki:

Braila: Buza 78 kg.-os 44.250 lei, tengeri 38.500 lei, napraforgómag 45.500 lei, árpa 40.500 lei, zab 45 ezer lei, bab 103.000 lei, rozs 33.500 lei vagononként.

Galati: Buza 78 kg.-os 43 ezer lei, 79 kg.-os 44 ezer lei, árpa 37 ezer lei, zab 50 ezer lei, rozs 34.500 lei, tengeri 38 ezer lei, bab 104 ezer lei, napraforgómag 48 ezer lei, lenmag 120 ezer lei, kendermag 75 ezer lei vagononként.

Constanta: Buza 80 kg.-os 45 ezer lei, 16,5 kilós 43.500 lei, 75 kilós 42 ezer lei, árpa 36.250—36.500 lei, rozs 35—35.500 lei, tengeri 39—41 ezer lei, bab 105—106 ezer lei, napraforgómag 49 ezer lei, zab 45 ezer lei, lenmag 125 ezer lei vagononként.

Temesvár: Buza 41—42 ezer lei, tengeri 32.500 lei, zab 43 ezer lei, árpa 38 ezer lei, takarmányárpa 33 ezer lei, napraforgómag 37 ezer lei, tökmag 71 ezer lei vagononként.

Hirdessen az Aradi Közlöny-ben

**Olcsóbb cukor —
nagyobb fogyasztás**

Az ország cukorfogyasztása az 1935. évtől kezdődőleg fokozatosan emelkedett ugyan, azonban még mindig mélyen a nyugati államok fogyasztása alatt van és fejenként csak 5.5 kilót tesz ki évente, a dániai fejenkénti 54 kilós, az angolai 42 kilós, a cseh szlovákiai 29 kilós, a németországi 23 kilós és a jugoszláviai 7 kilós fogyasztással szemben.

Fővárosi lapjelentések szerint kezdeményezés indult, hogy a cukorfogyasztás emelése érdekében az állam a cukorfogyasztási adót szállítsa le.

Jelenleg a cukor nagykereskedelmi árából 51 százalékot tesz ki a fogyasztási adó és a szállítási díj, vagyis

1 kiló kristálycukor 32 lejes árából 18 lei a fogyasztási adó és a szállítási díj.

A cukorfogyasztási adó leszállítása nem csökkentené az államkincstár jövedelmét, mert olcsóbb árak mellett a fogyasztás emelkedne.

— Munkával látják el az aradi Astra-gyárat, hogy életét vegyék az esetleges munkáslétszám-csökkenésnek. Az aradi Astra-gyár munkásainak küldöttsége megjelent Ralea Mihai munkügyi miniszternél és közbenjárást kért arra nézve, hogy az aradi vállalat megfélemlítéssel rendelészekkel látassék el és ezzel elejét vegyék az esetleges munkáselbocsátásoknak. A Bucarestben járt munkásküldöttség most tért vissza Aradra és jelentkezett Păcuraru Octavian munkügyi felügyelőnél, akivel közölték a bucuresti-i tárgyalások eredményét.

**Aláírás előtt az új román—francia
külkereskedelmi és fizetési egyezmény
Módosítják a Petróleumredevenca szerződést is**

Párisból jelentik: A román delegációk befejezték tárgyalásait az új román—francia külkereskedelmi és fizetési egyezmény megkötésére vonatkozóan, ugyszintén az Autonom Monopol Pénztár kibocsátásainak (Stabilizarea és Desvoltarea kötvények) konverziójára vonatkozóan is. Mivel a delegációk között az elvi megegyezés már létrejött, a román delegáció egyes tagjai már hazautaztak, csupán a delegáció vezetője, valamint az egyes bizottságok vezetői maradtak még Párisban. Ugyan is a fizetési egyezmény aláírása előtt újabb megbeszélések váltak szükségessé a Banca Nationala vezetésével.

A román külföldi államadósságok konverziójára vonatkozóan is létrejött az előzetes megegyezés. Ugy a 7 százalékos stabilizációs, mint a 7.5 százalékos Desvoltarea kötvényeket 4.5 százalékosokká konvertálják.

Az állami petroleumrészesedés (redevenca) kérdésével kapcsolatban a párisi Petrofina konszernnel megkezdődtek a módosító tárgyalások, azonban a Petrofina vezetősége a kormányval közvetlen tárgyalásokat tart szükségesnek és ecélből a napokban Bucarestbe érkezik Leon Wenger, a Petrofina igazgatója.

Tisztázzuk a kérdést:

B. P. KERESKEDŐ. A számlabélyeget nem kell a számlabélyeg összege után is alkalmazni. Abban az esetben, ha ezt kérik, ez törvényellenes. A pénzügyminisztérium ez év február 7-iki 504.184. számú körreudeltével tisztázta ezt a kérdést és kimondotta, hogy a bélyeget csak a számla összege után kell leróni, vagyis abból az összegből, amely után a bélyeget kiszámítják, le kell vonni magának a számla- és a repülőbélyegnek összegét.

G. S. ARAD. Az 1938. április elsejei törvény 20. szakasza értelmében az összes társaságcélú kötelesek átvételi elismervényeket és nyugtákat adni. Ez a kötelezettség a közkereseti társaságokra is kötelező. Az egyéni cégek nem kötelesek nyugtákat kiállítani, de ha mégis adnának, akkor ezeket úgy okmány-, mint repülőbélyeggel el kell látni.

IPARVÁLLALAT. A nemzeti légügyi alap 1937. november 24-iki 17. számú határozatának értelmében a szállítási jegyzékek, amelyek nem bírnak az átadási, illetve átvételi elismervény jellegével, vagyis, amelyek a címzett nem ír alá, nem esnek bélyegkötelezettség alá. Így tehát azokat az ideiglenes jellegű jegyzékeket, amelyeket később számlák követnek, nem kell felülbélyegezni.

— Erdélyben tesz körutat a közbizonyosleltározási miniszter. Bucarestből jelentik: Traian Pop közbizonyosleltározási miniszter szombaton a fővárosból Kolozsvárra utazott. A miniszter az egész jövő hetet Erdélyben tölti és több városban tart felülvizsgálatot a közhasznóságoknál, a közbizonyosleltározási munkálataival kapcsolatban.

— Jogerősen megsemmisítette a tábla Cadariu Emil volt szatmári pénzügyigazgatóra kirott közel egymillió leies bírságot. Nagyváradról jelentik: Három évvel ezelőtt a szatmári pénzügyigazgatóságon nagyszabású sikkasztási fedeztek fel és Kuck Jenő főpénztárost több millió lei elsikkasztásának vádjával őrizetbe vették, majd mind a törvényszék, mind a tábla példásan el is ítélte. A pénzügyminisztériumtól kiküldött bizottság megállapítása szerint Kuck Jenő sikkasztását megkönynyítette az a körülmény, hogy a szatmári pénzügyigazgatóság főtisztviselői, így többek között Cadariu Emil pénzügyigazgató és Nonu Alexandru ellenőr nem gyakorolták a szükséges felügyeletet. Az állam a kár egy részét a gondatlan főtisztviselőkre hárította, azonban a mostani táblai ítélet felmentette a volt szatmári pénzügyigazgatót a bírság fizetése alól.

— A demokráciához fűződő szoros barátság ellenére is Mexikó áron alul látja el a közlekedési termékekkel Németországot és Olaszországot. Londonból jelentik: A „Financial News” foglalkozik a mexikói kisajátított közlekedési vállalatok helyzetével és megállapítja, hogy az Egyesült-Államokban egyre növekvő ellenérzessel figyelik a mexikói kormány elárását, hogy rendkívüli olcsó áron hozza forgalomba a közlekedési termékeket. Februárban Mexikó több mint egymillió baril közlekedési terméket szállított Németországba és Olaszországba. Cardenas, Mexikó köztársasági elnöke kijelentette, hogy bármennyire is szoros baráti kötelek fűzik országát a demokratikus államokhoz, Mexikó mégis kénytelen szélsőséges álláspontot elfoglalni ebben az ügyben.

— Az 1938. évi bortermeés bejelentése. Bucarestből jelentik: Mivel az 1938. évi bortermeés bejelentésnek határidejét hivatalosan meghosszabbították 1939. január 30-ig, ezzel kapcsolatosan intézkedés történt, hogy legkésőbb 1939. március 10-ig kimutatás készítsenek a következő tartalommal: 1. Az 1938. őszén kimutatott új bor mennyisége, a szeszjövédéki törvény 118. és 119. szakasza értelmében. 2. Ugyancsak az újbor mennyiségének bejelentése a szeszjövédéki törvény 120. szakasza értelmében.

Legújabb jelentéseink:

Ideológiai konfliktusoktól mentes államcsoport összehozásán fáradozik Gafencu külügyminiszter

Varsóból jelentik: Beck lengyel külügyminiszter szombaton estebédet adott Gafencu román külügyminiszter és kísérete tiszteletére. Az estebéden a két ország külügyminiszterein kívül résztvett Gafencu külügyminiszter felesége, a kíséret valamennyi tagja, a varsói román nagykövet és sok lengyel politikai előkelőség.

Az estebéden Beck lengyel külügyminiszter pohárköszöntőt mondott, amelynek során a lengyel-román barátság kimélyítéséről beszélt. A beszéd végén poharát Ófelsége II. Carol királyra, Gafencu külügyminiszterre és a román nép boldogulására ültette.

Gafencu román külügyminiszter a pohárköszöntőre adott válaszában arról beszélt, hogy a két állam politikai célkitűzései ugyanazok és ő is a román-lengyel barátság további fejlesztésének a szükségességéről beszélt. Beszéde végén Gafencu külügyminiszter Moscicki köztársasági elnökre, Beck külügyminiszterre és a lengyel nép boldogulására ültette poharát.

Vasárnap délelőtt 10 órakor a lengyel-román sajtóegyesület díszgyűlést rendezett a parlament palotájában, ahol Sciezinski ezredes elnökölt. A díszgyűlésen Gafencu külügyminiszter is résztvett. Ez volt az első eset, amikor a román külügyminiszter a lengyel-román sajtóegyesület ülésén megjelent.

Vasárnap délelőtt fél 12 órakor Gafencu külügyminiszter újabb tanácskozást tartott Beck külügyminiszterrel. Ez a megbeszélés a nézetek teljes összhangja mellett folyt le és fél 1 órakor félbeszakították, amikor az állam férfiak a köztársasági elnököt látogatták meg, illetve résztvettek a tiszteletükre adott villásreggelin. Moscicki köztársasági elnök betegsége miatt nem vehetett részt a villásreggelin és így a főhelyet az elnök felesége, valamint Rvdz Smigly tábornagy foglalták el az asztalnál. Délután 6 órakor újabb megbeszélés volt

a két külügyminiszter között. A hivatalos jelentés a tanácskozások eredményéről hétfőn délután a Blank-palotában, Gafencu lakásán került nyilvánosságra, amikor a két külügyminiszter nyilatkozott a sajtó előtt.

Tegnap délután 4 órakor Gafencu külügyminiszter Franasovici nagykövet társaságában tulipán, rózsá és lilimból álló óriási koszorút helyezett el a Belvedere palotában, ahol Pilsudsky marsall lakott annakidején. A koszorut román nemzeti színű szallag díszítette.

Franasovici varsói román nagykövet és felesége vasárnap este a nagykövetség palotájában Gafencu külügyminiszter és neje tiszteletére diszkrét adtak. A meghívottak között szerepeltek Beck külügyminiszter és neje, Sembeck gróf helyettes külügyminiszter, román iparügyi miniszter, Stakievitz vezérkarlfőnök, Raczinszki gróf, Varsó város polgármestere és még számos előkelőség. A vacsorát fogadás követte, amelyen több mint 500 meghívott vett részt.

Varsóból jelentik: Grigore Gafencu román külügyminiszter látogatására vonatkozólag a következő hivatalos jelentést adták ki:

„Gafencu Grigore, Románia külügyminisztere varsói tartózkodása alkalmával több megbeszélést folytatott Beck lengyel külügyminiszterrel. A megbeszélések során a legbarátságosabb légkörben megvitaták az összes olyan kérdéseket, amelyek a román-lengyel szövetségből és a két ország geopolitikai helyzetéből erednek. A két külügyminiszter megállapította ezalkalommal teljes egyetértést és meghatározták kezdeményezéseik összehangolását a két szövetséges országot érdeklő politikai és gazdasági ügyek tekintetében.”

Londonból jelentik: Az angol sajtó élénk figyelemmel kíséri Grigore Gafencu román külügyminiszter lengyelországi útját. Az újságok megállapítása szerint ennek az utnak nagy politikai jelentősége van. A „Sunday Times” azon véleményének ad kifejezést, hogy

Grigore Gafencu olyan államcsoportot óhajt, amelynek tagjai mentesek minden ideológiai konfliktusól. Az újság véleménye szerint Románia felajánlotta a Fekete-tenger felé irányuló szállítások megkönnyítését és Lengyelország közreműködik a román-lengyel jóviszony kiépítésében. (R.)

Anglia nem tárgyal Berlinnel a gyarmati-kérdésről és a fegyverkezés csökkentéséről

Londonból jelentik: Chamberlain miniszterelnök az alsóházban kijelentette, hogy Franco elismerése egyben azt jelenti, hogy az angol kormány megvonta az elismerést a közársasági kormánytól és így amellettt diplomáciai képviselőket nem tart fenn. A konzulátusi tisztviselők egy része hátramarad azon kérdések intézésére, amelyek az emberiség szempontjából elintézendők.

A miniszterelnök kijelentette, hogy úgy tudja, hogy a Madrid körüli területnek a köztársasági kormány már nem ura.

Buttler külügyi államtitkár felszólalásában kijelentette, hogy Astor Atkins, a külügyminiszterium gazdasági hivatala vezetőjének berlini utazása csak az általános gazdasági helyzet megbeszélésére terjed ki, de Berlinben, sem a német gyarmatok, sem a fegyverkezés csökkentésének kérdése nem kerül szóba.

Londonból jelentik: Chamberlain angol miniszterelnök kijelentette a képviselőházban, hogy Beck lengyel külügyminiszter minden valószínűség szerint április hó elsején Londonba érkezik.

Olaszország számít arra, hogy a felfegyverzett demokráciák támadásba mennek át

Rómából jelentik: Mussolini miniszterelnök március 23-án rádióbeszédet mond és ebben pontosan körvonalazni fogja Olaszország követeléseit Franciaországgal szemben. A Daily Mail párisi jelentése úgy tudja, hogy Mussolini miniszterelnök a következő követeléseket támasztja:

1. Az addis-abebai vasutvonal átadása.
2. Szabad kikötő Djibutiban.
3. Olasz tagok beválasztása a Szezei-csatorna-társaság igazgatóságába.
4. A tuniszi olaszok jogainak biztosítása.

A Petit Journal Olaszország természetes követeléseivel foglalkozva azt írja, hogy Páris és Róma között az elvi kérdésekben könnyen létre lehetne hozni a megegyezést. Ehhez azonban szükséges volna, hogy Franciaország

élén igazi nemzeti kormány álljon, amelynek tagjai nem politikai pártok érdekeit szolgálják. „Be kell látnunk — írja a lap, — hogy a francia diplomácia az olasz kérdésben súlyos hibákat követett el.

Nem politikai, hanem inkább kereskedelmi tárgyalásokra volna szükség és nem kell elfelejteni, hogy Mussolini miniszterelnök az őszinte és a nyílt eszmecserék embere.”

Róma. A Voce d'Italia közli Virginio Gavda olasz közíró cikkét, amelyben a nemzetközi helyzettel foglalkozva azt írja, hogy a nyugati demokráciák gyorsított ütemben haladnak a háború felé.

Fegyverkezésük örült arányokat kezd ölteni, annyira, hogy ez már nem védelmet, hanem támadást céloz és a fegyverkezésekbe milliár-

dokat ölnek bele csakhogy felülmulják a tengelyhatalmakat. Bennünket ez nem izgat — írja Gavda — de nem közömbös most már az sem, hogy

amikor a demokráciák fegyverraktárai megtelnek majd, akkor már békéről nem lesznek hajlandók tárgyalni.

Igy nem marad más hátra, minthogy mi is gondoskodjunk a felszerelésről és számítunk arra, hogy a felfegyverzett demokráciák a közeljövőben offenzívába mennek át.

Róma. Mussolini miniszterelnök hétfőn ki hallgatáson fogadta Badoglio tábornagyot, aki Líbiából visszatérve beszámolt azokról a védelmi munkálatokról, amelyek Líbia nyugati határain folynak.

Gróf Csáky István magyar külügyminiszter beszéde

Budapestről jelentik: A Magyar Távirati Iroda közli: Gróf Csáky István magyar külügyminiszter választókerületében beszédet mondott és ebben többek között kijelentette, hogy Magyarország csatlakozása az antikommunista egyezményhez védekezést jelent a kommunista áramlat ellen és egyben az együttérzés kinyilvánítása azon államok iránt, amelyeknek támogatása nélkül Magyarország nem sikerült volna vér nélkül visszaszereznie Felsőmagyarország területét. A hála és hűség a magyar nemzet tulajdonsága, — folytatta beszédét a magyar külügyminiszter, aki ezután ismertette Magyarország kisebbségi politikáját. Közölte Csáky gróf külügyminiszter, hogy minden olyan magyar állampolgár, aki nem is magyar származású, testvérnek számít. (R.)

Felfüggesztették állásától Révay kárpátukrán minisztert

Prága. Hacha köztársasági elnök hétfőn kelt rendeletével Révay kárpátukrán minisztert felfüggesztette állásától. Utódjául Klacurakot, a kárpátországos kultúrtaács egyetemi elnökét szemelték ki.

Husvét után bemutatkozik Rómában gróf Teleki magyar miniszterelnök

Budapestről jelentik: Teleki Pál gróf miniszterelnök a délutáni lapok jelentése szerint a jövő hónapban Rómába utazik, hogy bemutatkozzon látogatást tegyen Mussolini miniszterelnökkel. Utára elkíséri Csáky István gróf magyar külügyminiszter is. A magyar államférfiak eme utazására valószínűleg csak a husvét ünnepek után kerül sor. Csáky gróf a hét végén Rómába utazik és a magyar kormány képviselőjeként részt vesz XII. Pius pápa megkoronázásának ünnepségein.

Tízmillió leit érő ékszereket találtak a brassói milliós betörés orgazdájának lakásán

Bucureştiből jelentik: A rendőrség elrendelte, hogy a brassói milliós betörés tettesének vallomása alapján őrizetbe vett Ataczkj ékszerész lakásán megtalált ékszereket Bucureştibe szállítsák. Az egykor fejedelmeknek dolgozó ékszerész lakásában tartott házkutatás során 600 darab rendkívüli értékű ékszert találtak. Egyik briliánsgyűrűben Ferenc József arcképe szerepel. Ez a gyűrű 275 gram, mot nyom és rendkívül nagy történelmi értékű rendelkezik. A gyűrűt annak idején az elhunyt császár egyik bizalmasa adta el. Az orgazdaság címen letartóztatott ékszerész lakásáról elszállított ékszerek értéke meghaladja a 10 millió leit.

A német erődítési munkálatok

Berlinből jelentik: Dr. Todt, a közmunkák legfőbb felügyelője cikket írt a határerődítési munkálatokról. — Az elmúlt év nyarán — írja dr. Todt — olyan volt a helyzet, hogy a Führer nem tudott megfelelő választ adni a háborús uszítóknak, éppen azért, mert az erődítési munkálatok nem voltak befejezve. Május 28-án rendelték el az erődök gyorsabb ütemben való építését. Ez alatt a rövid idő alatt kilencszáz ezerből öt zennégyezerre emelkedett a munkások száma, szeptembertől kezdve 338 ezer ember dolgozott a Franciaország felé néző erődök építésén. A segédterekkel együtt közel félmillió ember dolgozott. Az erődök építésénél három-ezer gép egymillió ötszáz ezer tonna cementet használt fel.